

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 56 [556] П'ятниця, 26 березня 1993 року

Ціна 15 крб.

ПРИВАТНІ ПІДПРИЄМСТВА І ПРОДАЮТЬ, І ВИРОБЛЯЮТЬ

Сьогодні розпочала роботу перша всеукраїнська конференція Союзу незалежних підприємців (СНП), яку очолює Олександр Ємельянов. А напередодні із представниками СНП зустрівся Президент України Леонід Кравчук.

В основному розмова топилася навколо тих проблем, що з ними зіткнулися незалежні підприємці. Насамперед це стосується декретів уряду. Скажімо, на думку Валерія П'ятова (промислово-фінансова група «Структура») декретна політика призвела до того, що Закон «Про іноземні інвестиції», практично нівелюється. Цього питання торкалися й інші підприємці. А от на думку голови АТ «Західно-Український комерційний банк» Олександра Дзюбенка, нині уряд має дотримуватися жорсткої монетарної політики, тобто коли когось надаються кредити, то з тим, щоб їх повертали. Окрім того, час припинити таку практику, щоб надавати кредити тим, хто сильніше натисне на уряд, як це було з аграрниками і промисловцями.

Під кінець зустрічі Леонід Кравчук, наголосивши, що нині не можна розпочинати нову зміну законів та декретів, запропонував незалежним підприємцям вибрати дві-три найважливіші проблеми, щоб розв'язати саме їх. Також Президент запропонував влаштувати виставку товарів, що їх виробляють приватні підприємства, аби було видно, що сьогодні вони не лише продають їх, а й виробляють.

У ЧОРА Голова Верховної Ради України І. Плющ прийняв Надзвичайного і Повноваженого Посла Французької Республіки в Україні М. І. Песіка на його прохання.

Під час бесіди сторони обговорили можливості розвитку двосторонніх відносин між Україною та Францією, зокрема в економічній сфері. На прохання французького посла глава українського парламенту розповів про політичну ситуацію в Україні.

З української сторони у розмові також взяв участь голова постійної Комісії Верховної Ради України у закордонних справах Д. Павличко.

УРЯД ОБМЕЖУЄ

24 березня на засіданні Кабінету міністрів прийнято постанову «Про запровадження регулювання поставальницько-збутових і торгівельних надбавок». Мета — забезпечити вплив уряду на провади монополізму в торгівельно-посередницькій діяльності.

Це новина, що високі ціни на товари часто встановлюються не через великі витрати виробничників. Посередники та торговці «накручують» їх інколи до 800 відсотків. Тож постановою введено обмеження зростання цін у посередницькій сфері — на 10 відсотків, а загалом — на 25. Щоправда, це стосується не всіх товарів.

Заступник міністра економіки В. Кальниць повідомив,

що постанова діятиме доти, доки не почне ефективно працювати податкова система.

На засіданні також прийнято урядовий документ, який встановлює максимальні розміри пенсій для інвалідів-чорнобильців. Для інвалідів першої групи обмеження становить 65 тисяч карбованців, другої — 46 тисяч, третьої — 28 тисяч. Таким чином уряд прагне запобігти зловживанням правами чорнобильців. Є, приміром, випадки, коли пенсії «ліквідаторів» перевищують півмільйона карбованців.

Розглянуто також проект декрету про податки на майно підприємств. Його повернуто на доопрацювання,

Олексій БРЕУС.

Вдаримо автомобілем по розвалу економіки!

Голова Верховної Ради України Іван Плющ та Прем'єр-міністр України Леонід Кучма 24 березня урочисто відкрили виставку «Автомобіль України — 2000». Розташована експозиція у павільйоні № 17 колишнього ВДНГ, і, як сказав генеральний директор ВО «Авто-ЗАЗ» Степан Кравчук, така широкомасштабна і комплексна виставка відкрилася у незалежній Україні вперше. С. Кравчук також повідомив:

— Нам від колишнього СРСР дісталось у спадок 4 невеликих автозбиральних заводи та 47 агрегатних, 75

відсотків комплектуючих ми змушені були купувати в інших країнах. Зараз складено програму, якою передбачено участь в її реалізації близько 500 заводів, у тому числі — до 100 конверсійних. За 1992 рік ми на 15 відсотків скоротили залежність у комплектуючих від інших країн. І якщо сьогодні ми випускаємо на рік 150 тисяч легкових автомобілів та 25 тисяч вантажних, то намічаємо випустити відповідно 890 тисяч і 200 тисяч. Звичайно, така програма потребує чималих коштів, але це гроші не лише з бюджету, а

й фонди підприємств, і кредити. І, безумовно, така програма себе виправдає.

На виставці представлені нові розробки конструкторських бюро, макети перспективних і моделей тих автомобілів, що вже випускають наші заводи, є автобуси, велосипеди, мотоцикли...

Одне слово, чого тут тільки немає! Мета організації виставки — ознайомити з досягненнями автомобілебудівників і керівників наших підприємств, і представників іноземних компаній, щоб залучити їх до реалізації розробленої програми. Адже, як

зазначив С. Кравчук, автомобіль у будь-якій країні — це індикатор промисловості, оскільки тут і металургія, і приладобудування, і мікроелектроніка. Було розвинути автомобілебудування — стабілізується економічна ситуація.

Іван Степанович Плющ сказав, що йому не буде соромно за українські автомобілі, коли вони вийдуть на світовий ринок. А роботи це треба якнайшвидше.

Катерина ВОРОНЕНКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Читайте в номері

13

**ЗНОВУ БУЙНО
КВІТНЕ
«ДІДІВЩИНА»**

**В наступному
випуску**

Михайло ЖВАНЕЦЬКИЙ:

**«СВОБОДУ СТРОНТЬ
НЕ НАДО — ОНА
РАСТЕТ САМА»**

Польовий стан

РИЗИКУЮЧИ ЖИТТЯМ

Весняно-польова кампанія у колгоспі «Прогрес» Чернігівського району мовля закінчилась, не розпочавшись: колгоспна цистерна з 48 тоннами бензину. Пальне, за кожну літр якого колгосп платив від 150 до 180 карбованців, розтікалося навколо заправки. Голова колгоспу М. Дарченко одразу виступив на радіо, і на його заклик,

зрозумівши, що їх чекає попереду, відступилися понад 200 чоловік. Черпали пальне кушлями, мисками. За кілька годин втратили близько 30 тонн бензину. Люди працювали, знаючи, що найменша іскра може наробити це більшого лиха.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Постанова Верховної Ради України

Про дії Уряду по виконанню пункту 6 Постанови Верховної Ради України від 27 січня 1993 року «Про соціально-економічне становище в Україні та заходи щодо його стабілізації, соціального захисту населення, вдосконалення роботи Верховної Ради України в умовах, які склалися»

Розглянувши і обговоривши інформацію Уряду про хід виконання пункту 6 Постанови Верховної Ради України від 27 січня 1993 року «Про соціально-економічне становище в Україні та заходи щодо його стабілізації, соціального захисту населення, вдосконалення роботи Верховної Ради України в умовах, які склалися в частині забезпечення сільськогосподарських товаровиробників паливно-мастильними матеріалами, засобами захисту рослин та матеріально-технічними ресурсами для проведення весняно-польових робіт, Верховна Рада України відмічає, що Кабінетом Міністрів України не вжито в установлені строки (до 15 березня с. р.) дійових заходів по виконанню завдань, передбачених зазначеною Постановою.

До цього часу не вирішено питання залатого забезпечення на придбання гербіцидів в кількості 28,7 тис. тонн, насіння гібридних сортів кукурудзи — 27 тис. тонн, мінеральних (азотних і фосфорних) добрив — 117 тис. тонн та паливно-мастильних матеріалів в достатній кількості для своєчасного проведення весняно-польових робіт, обсяг яких збільшується в цьому році на 4,2 млн. гектарів порівняно з відповідним періодом минулого року.

На підставі вивченої інформації Верховна Рада України постановляє:

1. Запропонувати Кабінету Міністрів України разом з Національним банком України розглянути і невідкладно вирішити такі питання:

про забезпечення агропромислового комплексу в повному обсязі паливно-мастильними матеріалами, насінням, мінеральними добривами, засобами захисту рослин та іншими матеріально-технічними ресурсами для проведення комплексу робіт у сільському господарстві;

про проведення розрахунків за придбання в Росії азотних добрив для виготовлення на Україні фосфорних добрив і забезпечення ними господарств;

про надання сільському господарству пільгового кредиту для фінансування забезпечення всього комплексу робіт, а також технічного кредиту Росії для оплати нафтопродуктів, мінеральних добрив, засобів захисту рослин та тварин;

про тимчасове зупинення передплати вартості матеріально-технічних ресурсів, необхідних для агропромислового комплексу;

про встановлення механізму для проведення бартерного обміну і залатого регулювання в інтересах сільськогосподарських товаровиробників.

2. Відповідальність за своєчасне матеріально-технічне забезпечення комплексу робіт в агропромисловому комплексі покласти на Уряд України та місцеві органи представницької і виконавчої влади.

3. Запропонувати Президенту України і Прем'єр-міністру України розглянути питання про доцільність введення до складу Кабінету Міністрів України посади першого віцепрем'єр-міністра України з питань агропромислового комплексу.

4. Продовжити дію пункту 2 Постанови Верховної Ради України від 21 лютого 1993 року «Про ставки акцизного збору на окремі товари» на 1993—94 роки.

5. Доручити комісіям Верховної Ради України з питань агропромислового комплексу, відпочинку і соціального розвитку села підготувати Програму виробництва і матеріально-технічного забезпечення галузі, яка передбачала б створення сприятливих умов для сільськогосподарських виробників та перебувають їх відносно з урядовими структурами на контрактній основі.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ
м. Київ
17 березня 1993 року

ПОЧУТЕ ПІДБАДЬОРИЛО

Справді, коли б зустрів Голови Верховної Ради Івана Пліщу із слухачами Київського Інституту управління і самоуправління не планувалася заздалегідь, її слід було б вигадати. Вже тільки тому, що аудиторія, яка складалася на три чверті із спеціалістів-керівників, по суті, формувалася в обласних держадміністраціях, куди й повернувся цього літа для подальшого несення служби. Відчувалося, однак, що, незважаючи на те, що ці люди сповнені бажання, вони ще не зовсім упевнені, як розв'язати життєво важливі проблеми. Іван Степанович запропонував повести розмову без напруження, з екскурсу на недалеке минуле. Однак ішлося про серйозні речі.

Про протистояння між законодавчою і виконавчою владами, яке, мовляв, має місце. На думку Івана Пліщу, ніякого протистояння не

має, і він був, є і залишається прихильником сильної виконавчої влади і сенатору обрано Президентом. А що ж? Є найкраща соціально-політична та економічна криза на етапі становлення державності. Отже, протистояння відцентрових сил, боротьба протилежностей. Чим гостріші, тим несподіваніші її проміжні результати. Виконавча влада на місцях, що називається номенклатурою, зростає, наче на дрижджках. Рівню загострилася ситуація в Севастополі і Криму. Вийшло із звичного русла економічне співробітництво з Росією. І так інше. У цій ситуації, говорив І. Пліщ, Україні потрібні «кадри, які б вирішували все» — гнучкі, освічені, які усвідомлюють відповідальність за долю державності. За його прикидками, глибокої осені цього року, або ранньої весни наступного маю, відбудеться вибори до місцевих органів влади. Не

обхідна умова — потрібен закон про вибори, якого чекають від ВР і який, однак, може закінчити її біографія. Депутати, як можуть, зволікають з цим вирішальним моментом, але «курки вже зведені» — до 15 квітня він завершуватиме узагальнення висновків і зауважень Конституційної комісії і внесе свій законопроект на обговорення сесії.

Відносини інтеграційних економічних процесів з Росією — питання питань. Достатньо України Леонід Кучма не має чіткого балансу торговельного обороту з могутнім сусідом, немає і ясності у питаннях поділу активів і боргів, погашення дебіторської заборгованості. За кордон не допоможе. Апелюючи до співдиректора Інституту, кандидата українського походження Богдана Кравченка, Голова Верховної Ради розпитує про те, чи американці більше цікавлять, чи буде Україна у них купу-

вати хліб, аніж кредитні лінії державі, яка народжується.

Сподіватися треба на власні сили. А вони є і вже даються знаки. На зустріч із слухачами Інституту І. Пліщ прибув із Центру виставок і ярмарків, де разом з прем'єром ознайомилися з досягненнями вітчизняного автомобілебудування. Те, що він там побачив і почув, справило неабияке враження: сучасні, з престижним дизайном легковики, місткі, швидкі ходили автобуси міських сполучень. І все це випускається вже сьогодні. Пошкодував навіть Іван Степанович, що ось немає тут з ним того або іншого горлодера, який сумнівався у майбутньому цієї держави. Що не чує він Леоніда Кучму, який поблизко гадає про те, що на сьогодні понад дві тисячі підприємств уже подолали кризу, збільшили обсяги продукції. Так, непросте все це! Але обнадіює і підбадьорює.

Леонід КУЧМА: «ТАКІ РАДИ ПОВИННІ БУТИ ТІЛЬКИ ПРИ УРЯДІ»

Утримувати 30—40 відсотків прихованих безробітних держава не має можливості, заявив Прем'єр-міністр України Леонід Кучма на першому засіданні Ради підприємців України при Кабінеті Міністрів України. Цей постійно діючий консультативно-експертний орган покликаний сприяти проведенню державної політики розвитку підприємництва і формуванню ринкової інфраструктури в умовах здійсню-

ваних економічних реформ. Леонід Кучма подякував присутнім за згоду працювати в Раді і висловив надію на плідне співробітництво. Він відзначив, що уряд має намір серйозно зайнятися питанням розвитку підприємництва в Україні. На жаль, так звана мала приватизація, «без якої ми нічого не зрушимо з місця», йде погано. А саме вона здатна надати дуже багато робочих місць для людей, які вивільня-

ються з великих підприємств. Щоб мала приватизація швидко пішла, потрібні спеціалісти, необхідні подолати протидію місцевих властей у багатьох регіонах. Прем'єр-міністр сказав, що він надіється на практичну допомогу Ради.

«Такі ради повинні бути тільки при уряді», — підкреслює Леонід Кучма. — Я думаю, що неперозуміння, які мають місце сьогодні в цьому плані, мають бути най-

ближчим часом усунуті».

Голова Ради Володимир Сумін, інші члени Ради, які виступили на засіданні, відклали основні напрямки діяльності консультативно-експертного органу. Його першочергові завдання. Підкреслювалося, що Рада підприємців України зацікавлена в сильному уряді і підтримувати його зусилля в проведенні реформ. Вирішено поглибити засідання проводити регулярно.

ЗАЯВА НАРОДНОЇ РАДИ

Останні події в Російській Федерації, граничне загострення політичної боротьби за переділ власності та влади, що викликала у противників представницької та виконавчої влади, можуть залишити байдужими найближчих сусідів — колишні союзні республіки, а нині — суверенні держави.

По-перше, будь-яке нестабільне у такій великій державі, як Російська Федерація, може викри негативний вплив на стабільність сусідніх держав, традиційно зв'язаних з нею численними економічними відносинами, і загрожувати самій їхній незалежності.

По-друге, під гаслами нібито про дотримання демократичних засад у суспільстві певні сили в Російській Феде-

рації намагаються згорнути демократичні реформи як в галузі політики, так і в галузі економіки, повернутися до адміністративної влади, відступитися від принципів ринкової економіки, що глибоко позначиться на розгортанні й утвердженні демократичних процесів в тілках в Росії.

По-третє, на цьому тлі активізувалися реакційні сили, які ретельно знову до тоталітарної влади і прагнуть реставрації більшовицької імперії в межах колишнього Союзу РСР, — наслідки у разі здійснення цього неважко передбачити.

По-четверте, поглиблення протистояння в Росії може призвести до розколу у суспільстві й спровокувати з усіма наслідками, які з цього випливають.

Виходячи з цього, Народна Рада заявляє:

— ми рішуче підтримуємо курс на поглиблення радикальних економічних реформ, подальший розвиток демократичних процесів, принципи розподілу влади, впровадження приватної власності на землю в Україні, і в Росії;

— ми виступаємо проти реставрації комуністичної системи як антидемократичної проти заклику до відновлення колишньої радянської імперії СРСР;

— ми послідовно відстоюємо і відстоюватимемо незалежність української держави і всебічний розвиток добросусідських, рівноправних, без будь-яких територіальних претензій, відносин між Україною та Росією;

— ми віримо у необоротність демократичних процесів, радикальної економічної реформи, ми віримо, що здоровий глузд і прагнення демократичних змін спроможні забезпечити громадянський мир і злагоду в Росії, а відтак — і в сусідніх з нею незалежних державах.

Народна Рада звертається до всіх демократичних сил в Україні, до всіх, кому дорога ідея незалежності нашої держави, що по-справжньому прагне якомога швидше подолати кризу і поліпшити добробут людей, — об'єднаною зусилля в боротьбі за утвердження демократії, миру і злагоди. Зробимо все можливе, щоб не допустити розвитку подій у нашому суспільстві за російським зразком. Станьмо стійко проти найменших спроб реставрації більшовицької системи і радянської імперії.

ДОПОМОГА СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ

На підставі Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» Міністерство праці, Міністерство соціального захисту населення, Міністерство освіти та Міністерство фінансів розробили відповідне Положення. Ним встановлюється порядок призначення і виплати таких видів державної допомоги сім'ям з дітьми:

- допомоги по вагітності та пологам;
- одноразова допомога при народженні дитини;
- допомоги по догляді за дитиною;
- грошові виплати матерям

(батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років;

- допомоги по догляді за дитиною-інвалідом;
- допомоги по тимчасовій непрацездатності у зв'язку з доглядом за хворою дитиною;
- допомоги на дітей віком до 16 років (учнів до — 18 років);
- допомоги на дітей одиноких матерям;
- допомоги на дітей військовослужбовців строкової служби;
- допомоги на дітей, які перебувають під опікою, піклу-

ванням;

- тимчасова допомога на неповнолітніх дітей, батьки яких ухилилися від сплати аліментів, або коли стягнення аліментів неможливе.

Документом встановлюється, що державна допомога, яка надається сім'ям з дітьми, не підлягає оподаткуванню, за винятком допомоги по тимчасовій непрацездатності у зв'язку з доглядом за хворою дитиною.

У разі, коли після призначення державної допомоги сім'ям з дітьми затверджується новий розмір мінімальної за-

робітної плати, проводиться відповідний перерахунок державної допомоги.

Сім'ї з дітьми, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, мають право на державну допомогу згідно з Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» або на підставі, передбачених Законом України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», за їх вибором.

Повністю Положення про порядок призначення та виплати державної допомоги сім'ям з дітьми буде опубліковане в газеті «Урядовий кур'єр».

Прес-служба Кабінету міністрів України.

ВИСТУП ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ Л. М. КРАВЧУКА НА ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРАХ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ 23 БЕРЕЗНЯ 1993 РОКУ

Висока Академіє, шановні гості! Дозвольте мені привітати вас, перш за все, з такою пошаною, що відбувається в цьому залі, — Загальні збори Академії, які визначають шляхи подальшого розвитку української науки.

Вирішення нашим народом безпрецедентного для великої європейської нації завдання — одночасної побудови незалежної держави і ринкової економіки — вимагає творчих підходів у всіх сферах суспільного життя.

Певен, що вчені України здатні не тільки здійснювати наукове забезпечення тих копальських шкереберень, які відбуваються сьогодні в нашій країні, а й зробити гідний внесок у розв'язання загальнолюдських проблем. Творчий потенціал для цього в нашої Академії є.

Ця заява може вдатися занадто оптимістичною на тлі тих кризових явищ, які сьогодні переживає вітчизняна наука:

— нестача коштів для бюджетного фінансування;

— згоряння інвестиційної та пов'язаної з нею інноваційної діяльності, фундаментальних наукових досліджень;

— погіршення матеріально-технічного постачання, дефіцит сучасного наукового устаткування;

— недосконалість структури наукових підрозділів, невизначеність щодо шляхів її докорінного реформування;

— консерватизм у кадровій політиці, значущий відплив творчих науковців у комерційні структури, а також певною мірою в зарубіжні дослідницькі центри.

Все це створює відповідну ситуацію, своєрідний мікроклімат, у якому живе наша Академія, що, попри всі негаради і труднощі, є високоавторитетною силою українського суспільства.

Повага до науки — традиція для нашого народу. І дуже важливо, щоб таке ставлення до неї й надалі зберігалося з боку держави, управлінських структур: щоб здійснювалася не тільки її бюджетна, а й моральна підтримка.

Питання, які треба вирішувати в галузі розвитку науки, добре відомі, і задля об'єктивності слід було б сказати, що левову частину їх урядовано, але є вже й інші — ті, які виникли останнім часом. Отже, потребує наукового аналізу проблема внутрішніх чинників, причин тих складних процесів, що відбуваються в українському суспільстві.

Незалежність будівництва життя за новими вимірами виставила такі вадки нашої науки, як монополізм, штучний поділ на дослідження і викладання, відставання наук про життя, гуманітарних та суспільних досліджень, надмірна концентрація науки в Києві та ще кількох великих містах і недосконалість, бюрократизація управління.

Водночас у нашому суспільстві стався прогресивний перетворення, і я хотів би, щоб і з найвищих трибун об'єктивно аналізувалося те, що відбувається сьогодні в Україні, яка намагається вийти з кризи. Важко, але наполовину долає це кризу.

Вже третина підприємств пристосувалася до нових умов і почала додавати у виробництві продукції. Звичайно, це не означає, що кризові процеси подолані і досягнуто сталості, але це є аргументом на користь того, що не слід занадто драматизувати ситуацію.

Протягом останнього часу являлося досить певних зрушень у запровадженні плюралізму в науці, налагодженні партнерства між наукою і вищою школою, структурній перебудові наукових досліджень в напрямку задоволення інтересів нашої держави.

Певен, що сьогоднішні Загальні збори, ваша колективна думка допоможуть разом визначитися щодо конкретних шляхів розв'язання усіх цих непростих проблем.

Нині багато говориться про структуру української науки. Зокрема, гарячі дискусії розгорнулися довкола

питання про право на існування, крім національної Академії наук, численних, так би мовити, академій за інтересами. У нас їх уже створено понад два десятки.

Глибоко переконаний у тому, що ні Президент, ні уряд, загалом держава не мають ніякого ані юридичного, ані морального права заборонити вченим різних напрямів утворювати на громадських засадах творчі об'єднання, через них вносити свій докорінний розвиток вітчизняної науки.

Але вирішальною в цій сфері має бути діяльність української Академії наук — як одного з найпотужніших наукових центрів Європи.

Особливістю її головної переваги Академії полягає в тому, що в ній сконцентровано фундаментальні та прикладні дослідження з усіх основних наукових дисциплін. Діяльність Академії в багатьох напрямках занадто дає змогу розв'язувати чимало проблем, у тому числі два таких важливих завдань, які об'єднання вчених різних спеціальностей. Адже, як відомо, саме на стику дисциплін народжуються численні відкриття.

Бачачи цю перевагу Академії наук, Україну створено потужну дослідно-виробничу інфраструктуру, розгалужені зв'язки науки з виробництвом; Академія завоювала стабільний науковий авторитет у світі. Вдалося зберегти кадровий науковий потенціал. На нашу думку, не мала заслуга в цьому сьогоднішнього керівництва Академії.

Хоча наша наука, на жаль, втрачає певну частину вчених, переважає більшість їх працює на Україні, і я хотів би щиро подякувати за це.

Не слід драматизувати ситуації, коли людина працює в науці поза Академією, але пов'язана з нею. Що ж до комерційних структур, що, на мою думку, так туди йдуть ті, хто вже не бачить себе в науковій праці. Можуть бути й інші причини, але насправді наука, як і поезія, твориться тими, хто «приречений» на творчість.

Мені надзвичайно приємно, що не тільки у нас в Україні, але й поза її межами, знають і високо цінують нашу Академію та її вчених.

Останнім часом, як відомо, попри всі труднощі, зроблено певні кроки щодо забезпечення життєздатності праці, створення гідних умов праці і соціального захисту науковців Академії.

При цьому використовуються здебільшого бюджетні засоби, але держава може зробити значно більше для Академії через економічний, фінансовий і кредитний політику, через податки. Я думаю, що ми незабаром розглянемо питання про доцільність обкладання податками цих коштів, якими допомагають нашої Академії зарубіжні центри.

Академії наук України сьогодні надамо безпрецедентних в її історії прав і можливостей. В нових умовах вона має діяти рішуче, і я закликаю вас до радикальних дій.

Національна політика в галузі досліджень і технологічного розвитку, на мою думку, в майбутньому має формуватися як результат взаємодії державної влади і незалежних підприємств усіх форм власності.

Проблему власності, проблему взаємодії з господарями цієї власності у нас ще не розв'язано. Якщо взяти цілком науку, то він розпочав саме з найголовнішого — розв'язати проблему господаря. Він розпочав з того, щоб забезпечити розвиток нормальних ринкових відносин між власниками, їх функціонування в рівних умовах, незалежно від форм власності.

Уряд узняв на себе обов'язок господаря щодо управління державною власністю з одночасним наданням державним підприємствам права безрекорвоності на акціонерні, орендні чи інші підприємства на основі законів і декретів. Тобто уряд сьогодні робить найголовніше — бере в руки управління, відкриваючи дорогу до переходу від адміністратив-

но-командної системи до незалежного підприємництва.

Думаю, що й наша наука повинна активніше використовувати ринкові механізми, активніше включатися у взаємодію з підприємницькими структурами. Я сказав би так, що наука як така — це не підприємництво, але вона сприяє підприємництву і взаємодіє з ним.

Що ж до бюджетних витрат на цивільні дослідження, то вони мають розподілятися між науковими установами загальнодержавного значення, великими національними дослідницькими програмами й підприємствами, які займаються інноваціями.

При подальшому розвитку різних форм власності, цивільзованого підприємництва є всі підстави розраховувати на значний приплив капіталів саме з цього боку, особливо у сфері прикладних наукових досліджень. Досвід показує, що це реально.

Поряд з державними заходами всілякої підтримки заслуговує проведення наукових досліджень за кошти і в інтересах регіонів України, а також в межах двосторонніх та багатосторонніх міжнародних дослідницьких програм.

У складі наукового потенціалу колишнього СРСР українська наука мала певну спеціалізацію, хоча водночас так чи інакше зберігала свою присутність у широкому спектрі досліджень різних галузей.

Здобуття нашою державою незалежності поставило всіх нас перед вибором: законсервувати цю спеціалізацію чи, поглиблюючи дослідження в традиційних галузях, диверсифікувати науковий пошук, охопивши ним широкий спектр інтересів розвитку нашої держави.

Саме тому настав час переосмислити концепцію спеціалізації науково-технічного потенціалу України, виходячи з вимог її соціально-економічного розвитку як держави.

Чинні встановлені з нашою країною Європи, які вже здійснили структурну перебудову своєї економіки з переважним розвитком наукомістких галузей, свідчать, що така перебудова базувалася на використанні наукових результатів насамперед власних дослідницьких колективів.

Високий рівень розвитку науково-технічного потенціалу України дозволяє не тільки й надалі підтримувати у традиційних для нашої науки сферах, але й вирішувати складні завдання в нових для неї галузях досліджень.

Назву лише кілька з них. Перш за все, сюди належить науковий пошук з метою задоволення потреб паливно-енергетичного комплексу, насамперед ядерної енергетики.

Україна має всі підстави власними силами розв'язувати широке коло проблем військово-технічного розвитку.

Створення й виробництво ліків повинно бути в центрі уваги Академії наук, Академії медичних наук, інших наукових установ.

Здобуття Україною незалежності дає можливість розробляти і здійснювати власну регіональну політику, істотною частиною якої є управління науковим і технологічним розвитком територій.

Важко, що найважливішим завданням такого управління є ліквідація провінційного стану наших регіонів щодо 6–7 великих міст, де зосереджена майже вся українська наука.

Вже тепер потрібно проаналізувати, як здійснюється дослідження в регіонах, і розробити перспективну Схему розвитку і розміщення науки й нових технологій в Україні. Цей документ міг би передбачати залучення до наукових досліджень і розробок нових технологій не тільки відомих наукових центрів, але й розвиток і створення принципово нової дослідницької мережі.

Така мережа має охоплювати великі, середні і малі міста і базуватися на плюралізмі організаційних форм наукових колективів.

Як і в інших галузях, у науці вже час відмовитися від гігантської і всіляко сприяє розвитку невеличких і мобільних наукових колективів чисельністю до 50 чоловік, які мали б права юридичної особи і могли б працювати в умовах розвинутої наукової кооперації.

Слід також помірковувати про ефективне поділення в таких колективах зусиль науковців працівників різного віку, активне висування на керівні ролі обдарованої наукової молоді.

Налевно, Академія наук України, яка чимало зробила і робить для розвитку науки в регіонах, уже ближчим часом могла б запропонувати власну концепцію регіонального розвитку науки і технологій в Україні, яка б спиралася на використання можливостей і розширення компетенції наукових центрів Академії наук.

Принципово важливою є участь держави, місцевих органів влади у здійсненні регіоналізації наукової та технологічної політики, зокрема, в розробці пропозицій щодо розвитку технополісів, вирішенні пов'язаних з науково-технічним прогресом питань знятихості, екології, охорони здоров'я, освіти.

Інтернаціональна за своєю природою, наука не визнає державних кордонів і вимагає широкої міжнародної співпраці. Тому слід зазначити, що створення Україною власної системи управління наукою і технологією не тільки не чинить перешкоди, а й сприяє розвитку рівноправних і взаємовигідних стосунків як з новими, так і традиційними науковими партнерами.

Серед них чільне місце посідає науково-технічний комплекс Росії, який за багатьма напрямками займає передові позиції в світі і з якими ми маємо традиційні зв'язки. Росія є наш великий сусід, наш рівноправний партнер, з яким треба співпрацювати. Так визначено нам жити на цій планеті. Тут альтернативи немає і бути не може, і саме цим потрібно нам усім керуватися.

Разом з тим актуальним завданням є урізноманітнення міжнародних зв'язків України в галузі розвитку науки і технологій, становлення безпосередньої співпраці між українськими і зарубіжними лабораторіями, науковими центрами, підприємствами.

І останнє, але не за важливістю. Хоча про суспільну науку говориться під кінець, це не означає, що сьогодні вона відіграє кінцеву роль.

Я гадаю, що в час нашого державотворення, в час, коли ми маємо дати відповідь на найекзотичніші проблеми розвитку України — її політиці, її становленню як держави, створення її державних структур, у час, коли ми опрацюємо проект нової Конституції, наша суспільна наука має розв'язати цілий ряд таких проблем, які перед нею ще ніколи в її історії не порушувалися. Тому я закликаю всіх науковців, які працюють у сфері суспільних досліджень, допомогти сьогоднішній нашій державі, нашому суспільству.

Використання результатів суспільних досліджень у сфері економіки, політики, права, соціології може надати прискорення розвитку науки і технологій в цілому, динамізувати ринкову економічну реформу, весь економічний і соціальний розвиток українського суспільства.

На закінчення дозвольте мені ще раз побажати вам успіху в роботі, успіху сьогоднішнім зборами, які підбивають підсумки діяльності й визначають стратегію, напрями діяльності на майбутнє. Наша наука, персонально кожний член Академії, ті, хто причетний до управління наукою, і ті, хто торує шлях безпосередньо в науці, мають переконатися в цій сьогоднішній час високою громадянською відповідальністю.

Адже Україна перебуває на вирішальному етапі своєї державотворчої місії. Я хотів би, щоб ця місія була успішною для всіх нас, для наших дітей, наших онуків. Дякую вам усім за увагу.

Продиктовано в номер

ДО МІЖНАРОДНОГО РОКУ СІМ'Т

Уряд України підтримує рішення ООН про проголошення 1994 року Міжнародним роком сім'ї та про проведення у 1995 році IV Всесвітньої конференції ООН з становища жінок. Для проведення цих заходів, а також реалізації Всесвітньої декларації про забезпечення виживання, захисту і розвитку дітей в 90-ті роки розпорядженням Кабінету міністрів України створено оргкомітет. Головою його призначено віцепрем'єр-міністра М. Г. Жулинського, заступниками — голову Комісії Верховної Ради України у справах жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства В. М. Єщенко, заступника міністра праці Н. М. Малиш. До складу оргкомітету увійшли також Л. Ю. Мазур — головний редактор журналу «Жінка», О. М. Лук'янова — академік, директор Українського науково-дослідного інституту педіатрії, акушерства і гінекології, М. А. Орлик — голова Спілки жінок України, С. В. Остроуженко — народний депутат України, І. В. Хайнича — заступник міністра статистики та інші.

СЕСІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО КОМІТЕТУ

Проблема боротьби із СНІДом у багатьох країнах стала вже національною. І небездіяно, адже за нею стоїть майбутнє націй і народів. Без активізації роботи щодо попередження захворювання на цю смертельну хворобу в Україні число інфікованих може сягнути десяти мільйонів. 29-30 березня в Києві проходила сесія Національного комітету боротьби із захворюванням на СНІД при Президенті України, метою якої є узгодження та координація заходів по реалізації Національної програми профілактики СНІДу в Україні та подальше удосконалення державної політики у цій сфері.

ТЕЛЕФОНІЗУЄМОСЬ

Що допомогло в спорудженні електронної телефонної станції в обласному центрі побила одна голландська фірма. Матиме вона 30 тисяч номерів і відповідатиме кращим світовим аналогам. Кіровоградці сподівалися, що введення в дію нової АТС дозволить повністю позбутися черги на встановлення телефонів. Хоча через кілька днів вона і так скоро зникне.

МОВІТЬ АТП...

Три дні не вийдять на маршрути в Ужгороді міські автобуси. Причина — відсутність пального. На запитання, чи курсуватимуть вони надалі, керівництво АТП стверджувало: відповіді дати не може.

...І ТЕЛЕБАЧЕННЯ

Правда, не показують лише програми компанії «Останкіно». В регіоні поповзли чутки: Україна не має чим платити, тому трансляції з Москви припинилися. Насправді ж, як підтвердив заступник генерального директора Закарпатського телерадіоового об'єднання Андрій Дудич, у понеділок-вівторок тривали плакові ремонтні роботи на ужгородській передавальній станції. На жаль, своєчасно поінформувати про це набилення забули.

БЛАГОВІСТ КИРИЛІВКИ

На відбудову величезного храму Богослова, що існував за життя Тараса Шевченка в його рідному селі Кирилівці, православна громада міста Норт Роялтон зі штату Огайо (США) переказала парафіанам УАПЦ села Шевченкового 12 тисяч доларів, побиравши й подальшу допомогу. Нещодавно американський архітектор Зоріян Горюдський передав історико-культурному заповіднику «Батьківщина Шевченка» чудовий проект майбутнього собору. Підмурівок храму Івана Богослова намічено закласти у травні. Усі, хто бажає пристати до святої справи повернення з небутих церков Тарасового дитинства, прохання звертатися на адресу: с. Шевченкове, Закарпатського району на Чернівцях. Історико-культурний заповідник «Батьківщина Т. Г. Шевченка».

Зверніть увагу

Бродівська картопля за французьким проектом

Селянинові потрібна свобода, технічне забезпечення, і тоді світовий ринок відчинить двері. Саме таку мету поставили перед собою ініціатори створення першого в Україні агротехнопарку «Бродів», що у Львівській області. У Бродівському районі відбувся науково-практичний семінар за участю Центру досліджень науково-технічного потенціалу і

історії наук АН України, німецьких і австрійських спеціалістів. Зокрема, німецька фірма «Хатема» розробила проект сервісного центру, який буде споруджено на території колишньої військової частини. Центр забезпечуватиме не лише ремонт і обслуговування техніки, а й оптимальне її використання на кожному полі зокрема. Австрійські спеціалісти за-

пропонували модель фермерського господарства, яке спеціалізуватиметься на виробництві молока. Агротехнопарк «Бродів» передасть таку ферму в оренду одній із селянських родин. Місцеві спеціалісти і науковці вивчають також французький проект вирощування овочів і картоплі. Інвестиційні програми впроваджуватимуться на базі трьох селянських спільнот, вони гарантовано випливають у реформу в сільсько-мисливське господарство, що вже тривають у регіоні. Агротехнопарк працюватиме на селянській спільноті, ферми, по дві на господарства і має забезпечити значним втратам виробленої продукції.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львівська область.

Характери

ФАНТАЗІЯ—СПРАВА ОСОБИСТА

1 квітня художнику Григорію Васильовичу Боні виповнилося б 75 років. Удостоєний почесного звання «Заслужений художник України», він був більше відомий в Канаді, Великобританії, Франції, ніж на Батьківщині.

Велика Вітчизняна війна перервала навчання у Київському художньому інституті. Прошвиши фронтовими дорогами, повернувся до навчання людиною з іншим світоглядом, не схожим на своїх однокурсників.

Григорій Боня був упевнений, що між художником і дійсністю стоїть фантазія. Його полотна «Лісова пісня», «Велетень», «Світе ясний», «Мері» тринадцять минало, «Запорізькі дівки», «Славутич» — без перебільшення талановиті і неординарні.

Але до тих часів, коли вони почали експонуватися в музе-

ях України, за кордоном, художник, на жаль, не довів.
Віра ЯСТРЕМСЬКА.

Прецедент

ЛОКАЛЬНИЙ СТРАЙК

Три дні тривав страйк у шахтоуправлінні «Жовтєве» об'єднання «Донецьквугілля». А поштохом до нього став злочинський напад невідомих на заступника місцевого комітету Незалежної профспілки гірників Петра Моїсєєна в його власній квартирі — на очах дружини, дітей. Троє молодих дівчат були професійно — в грудях, тулубі, не зачіпаючи обличчя. Описи хутко зникли...

Колеги Петра, не без підстав, пов'язали бандитські дії з загальношахтними справами — з роботою комісії з перевірки господарської діяльності в шахтоуправлінні. Адже саме в день її створення профспілкові ватажки отримав телефоном перше попередження — загрозу від невідомого.

У відповідь на провокацію і байдуже ставлення міліції до цієї справи шахтарі оголосили страйк, вимагаючи

термінових заходів щодо виявлення нападників і наведення порядку в господарських справах на підприємстві. Лише після того, як із Києва прийшло підтвердження про створення спеціальної комісії з перевірки фінансово-господарської діяльності шахтоуправління, гірники «Жовтєвого» поновили роботу.

Самі шахтарі визнають цей конфлікт за локальний, тому і не зверталися під час страйку за підтримкою на інші вугільні підприємства міста.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецьк.

Добра вість

ТОМОГРАФ ПУЩЕНО В ДІЮ

Медики обласної багатопрофільної клінічної лікарні «Обзирікс» діагностичним комплексом світового рівня. Це томограф ядерно-магнітного резонансу фініської концерну «Інструментаріум» за кілька мільйонів доларів.

Подібні прилади є лише в Луганську і Херсоні, вони працюють на рідкому гелії. Для роботи запорізького супер-

приладу потрібна дистильована вода, що зводить шкідливий вплив на організм до мінімуму. Томограф має найповнішу картину функціонування внутрішніх органів людини.

Новинку встановили ще три роки тому. Але через відсутність валюти область не мала змоги придбати томограф за безпечення для томографа. З коштами держадміністрації до-

помогли алюмінієвий та бразильський комбінати, феросилиційний завод «Кремніополімер» та інші підприємства — з фінансами розраховалися. Десятки хворих вже пройшли обстеження за допомогою сучасного приладу.

Олександр
МИХАЙЛЮТА.

Запоріжжя.

НА ЗЕЛЕНИЙ ВОГНИК ГРОШІ НЕ ЛЕТАТЬ...

Сьогодні в Маріуполі проїзд у таксі коштує 60 карбованців за кілометр. І хоча це не найвища ціна за подібні послуги в Україні, щоденно на зупинках портового мі-

ста простояють десятки машин із «зеленим вогником». Вперше за свою 30-літню історію єдиний у Маріуполі таксопарк — АТП-31402 —

несе величезні збитки. Лише торік вони склали близько 24 мільйонів карбованців.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецька область.

Знай наших!

ЖУРНАЛІСТИ ПРОПОНУЮТЬ

Прочитавши у «Голосі України» інформацію про те, що суднобудівники завершують будівництво малого протичовнового корабля, який носить ім'я обласного центру Волині, редакція обласної газети «Волинь» винесла на суд читачів пропозицію, щоб місто Луцьк стало шефом корабля «Луцьк». Журналісти запитують: як до цієї пропозиції поставиться Луцька міська Рада?

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Ситуація

КОНІ НЕ ВИННІ

У гастрономах обласного центру явно залежалася кіоска ковбаса по 913 карбованців за кілограм, виготовлена з доброякісного продукту на місцевому м'ясокомбінаті. Виробляли її в торі, а в лютому минулого року у торгівлю надійшло 4,8 тис. ковбаси. Коней здають з різних районів області. Так, кілька днів тому до Житомира привезли з Андрушівського, Попільнянського і Черняхівського районів — майже 200 коней. У селах їх заміно молодняки. А от чи варті загалом цих прачелюбних тварин здавати на м'ясо в час, коли вони у колгоспах на вагу золота, що вирішувати їх господарі. У всякому разі, самі коні не винні, що потрапляють у ковбасні цехи, а продукція з них не користується попитом.

Володимир ЛИЗА.

Житомир.

Факт і коментар

Як «Новотроніка» стала «Новотеатронікою»

«Новотроніка» — одна із найпомітніших комерційних фірм на Луганщині. І не тільки тому. Вона ще відома і благодійництвом.

З її ініціативи відкрито в обласному центрі нову недержавну структуру — «Новотроніка-театр». Постійної тривали театр поки що не має. Запрошують акторів з Луганщини та інших міст України і СНД. Прошля перша вистава та шоу.

Розповідає директор «Новотроніка-театру» заслужений артист України Валерій Музичук:

— Найголовніше наше завдання — об'єднати всі творчі сили області, дати популярність молодим обдаруванням. Завдяки спонсорству «Новотроніки» ми можемо запрошувати до участі в спектаклях найвідоміших акторів з Києва, Москви. В обласній драматичній театрі ми запросити їх не могли: по-перше, немає грошей, по-друге, треба зайняти ролями своїх акторів. «Новотроніка-театр» веде свої телепрограми, створено радіостанцію з цілодобовим трансляванням передач. З першого вересня вестимуть актори і з'являться в одному з кілків Луганська.

Анатолій КОБЕЛЬНИК.
Луганськ.

ДАР БОГІВ

Футбол

Пам'яті тренера

У Донецьку пройшов цікавий турнір жіночих футбольних команд. Ініціатором проведення виступила місцева команда «Текстильниці» і, зокрема, її головний тренер Володимир Коньков. А присягали ці змагання пам'яті чудової людини Наталі Лисенчук, яка торік передчасно пішла з життя. Наталія Костянтинівна багато років очолювала київський клуб «Олімп», зробила великий внесок в розвиток жіночого футболу на Україні.

Склад учасників був дуже авторитетним. Це клуби вищої ліги «Текстильниці» (Донецьк), «Крим-Юні» (Сімферополь), ЮНІСА (Луганськ), срібний призер чемпіонату Білорусії «Трикофажниця» (Бобруйськ) і резервістки «Текстильниці» — юні футбольстки «Дончанки».

Практично всі матчі проходили в гострій і безкомпромісній боротьбі. Сталося так, що вже в перший день граєся центральний матч: «Крим-Юні» — ЮНІСА. Кримчанки відкривають рахунок. Але суперницями, що в першому таймі вдалося встановити рівновагу, а після перерви забити переможний гол — 2:1.

У підсумку ЮНІСА набрала вісім очок з восьми можливих і завоювала красивим кубком. Три команди набрали по 4 очки. За результатами ігор між собою наступні місця розподілилися так: «Крим-Юні», «Текстильниці», «Трикофажниця». Футболістки «Дончанки» всі матчі програли.

Кілька слів про організацію цього змагання. Якогось корисного репетицію перед стартом другого національного чемпіонату. Умови учасниці мали відмінні. Дівчата мешкали в застінних кімнатах гуртожитку, добре харчувалися, мали прекрасне футбольне поле, якісні м'ячі, автобус. Про це подбав насапередок ФК «Дончанка» (президент Микола Якушев), донецька міська Федерація футболу (голова Євген Канана), а ще спонсори: виробництво швейної-текстильної об'єднання (генеральний директор Геннадій Кисаров), виробничо-комерційна фірма «Донбас» (президент Євген Гавриленко), МП «Рос» (генеральний директор Володимир Нестеренко).

Турнір пам'яті Наталі Лисенчук стає традиційним. Іх включати до календаря українських змагань.

Анатолій ГЕНЧУК.

Донецьк.

А МІЗІН ВМІЄ ЗАБИВАТИ

КУБОК КРАЇНИ З ФУТБОЛУ. 1/4 ФІНАЛУ. ПЕРШІ МАТЧІ.

«ДИНАМО» (КИЇВ) — «ВОЛИНЬ» (ЛУЦЬК). 5:3 (3:0). Голі: (17); Мізін (1), (3), (5), (6), (8); Гавриленко (89) — господарі; Каратаєв (57) — у гостей.

«МЕТАЛУРГ» (ХАРКІВ) — «НИВА» (ТЕРНОПІЛЬ). 0:0 (0:0). Голів: Прятко (72).

«КАРПАТИ» (ЛЬВІВ). 0:1 (0:0). Гол: Мокрицький (72, з пенальті).

У матчі 1/2 фіналу турнір чемпіонату, як відомо, динамівці Києва здобули перемогли перемогу в Чернівцях — 5:0. Один з м'ячів у ворота господарів провів тоді Сергій Мізін. І от у кубковому поєдинку він уже розгрізав, як кажуть, не жару, а кімнату. Сергій Мізін — талановитий, як завжди, в динамівській школі у заслуженого тренера України Олександра Леонідова, який свого часу підготував цілу сузір'я майстрів, зокрема, Олега Блохіна.

У першому колі Мізін успішно грав у складі «Динамо».

Не зважаючи на втому і тепер, виступаючи за першу команду клубу. Що ж, так тримати!

А в цілому київці Мізін упевнено, з хорощим настроєм. Вони вміють пресингувати, чітко координувати, чудово поєднувалися й на «другому поверсі», постійно вигравачи в суперника повітряні дуєли.

Хорощу заявку на вихід до піфіналу зробили й «Карпати». Головний тренер команди Микола Маринюк і його підопечні дуже серйозно ставляться до цього турніру, успіх в якому відкриває дорогу на європейський арену.

А от «Металіст» здобувши мінімальну перемогу вдома, повинен докласти максимум зусиль для досягнення позитивного підсумку. Адже вдома «Нива» пострається переважити шалені тереви на свій бій. Сьогодні ця команда явна на лінії.

Повторні матчі 1/4 фіналу граються через два тижні: 7 квітня продовжать поєдинки в Луцьку, Тернополі та Львові, а 10 квітня зустрінуться «Торпедо» (Запоріжжя) і «Хімік» (Севеодонецьк). Нагадаю, що ця пара в Севеодонецьку зіграла — 0:0.

Віктор БРАНИЧНИЙ.

ХОКЕЙ. Чемпіонат Європи. Група В. Жінки. Київ, Франція — Великобританія — 7:2.

Проекти

За торішніми даними, озонний шар над Європою (а отже й над Україною) зменшився на 40 відсотків.

Якщо (теоретично) він зникне зовсім, поверхня Землі обернеться на порох, як поверхня Місяця, за одну добу.

Наші й американські вчені прогнозують: земля нагріватиметься все більше, і до кінця століття має зникнути близько 70 видів сільськогосподарських, а це загрожуватиме пилосими бурями на зразок марсаанських, пізніми весняними приморозками, голодом.

Що вразить зробити люди?

Деякі вчені всерйоз пропонують сховати людство у підземних містах. Як на мей, єдиний вихід — амарант, суперкультура, давня назва якої — дар богів. За фактом я морінь, з амарантом познайомилися в Буенос-Айресі, у гостях у фермера-українця, який й акцентує ще 7 тисяч тонн пелли з амаранту хліб. Кофіцієнт розмноження фантастичний — одна зернина народжує 500 тисяч собі подібних.

З амаранту виробляють борошно і «поп-корн» — щось подібне до повітряної кукурудзи. З борошна, при цьому, можна робити начинку для цукерок — замість неацної й жирної сої. А поп-

корн корисний тим, що попереджає шкідливі мутації у дітей, атеросклероз у людей літніх, спонукає до самолікування ракової клітини. Ще з амаранту виробляють олію, за всіма параметрами кращу, ніж облінукова. За кордоном олію використовують для лікування променевої хвороби, за кілограм платять від 200 до 400 доларів. З амаранту виділено сквален — унікальну речовину, яку досі знаходили у печінці акули, і тільки. Сквален лікує рак, а в Італії зареєстровано шість випадків одужання хворих на СНІД — так сквален допомагає.

Однак, нагадаю, з чого ми почали: озонний шар тоншає, і традиційним «хлібним» культурам загрожуватиме перегрівання. Амарант же витримає і цю напасть. Його посухостійкість удвоєно висока, ніж у люцерни і пшениці.

Тепер вам неважко зрозуміти, чому я, колишній моряк, став директором малого підприємства «Данко-Амарант».

Минулої літа на наше дослідне поле завітали турецькі бізнесмени. Запропонували продати їм увесь запас амарантового насіння — за умови, що протягом п'яти років розподілятимуться дні на свій розсуд. Подивилися, навчили? Засміялися: поста-

чатимемо вам готовий гранульований продукт, гарно запакований і... дорогий!

Китайці тим часом розширюють свої амарантові поля.

Наше мале підприємство теж виявилось затислим між вирішальними акціонерними товариствами й почати відродження Буддизма на степі. Цей дивовижний край здатен забезпечити екологічно чистою продукцією всю Україну. У наших умовах один гектар землі може дати 6 тонн зерна амаранту. Крім того — зелена маса. Її можна отримувати двічі на сезон, вперше — з посіву, вдруге — від «пеньків», при-

чому і перший, і другий врожаї однаково вражаючі. У Підмошків' на колишньому військовому заводі створено унікальну ліній, здатну переробляти цю зелену масу на білок (його там 30 відсотків, а не три, як у інших зелені...)

Вавилом у 30-х роках висамарант до списку рослин, що нагодують людство. Далеко бачив...

Записала

Тетяна МИШУТІНА.

Одеська область.

На фото: Борис УСТИМЕНКО, директор МП «Данко-Амарант».

Коротко

СТІПЕНДІЇ — ОБДАРОВАНИМ

Три стипендії заснував для обдарованих, але соціально незахищених, студентів й учнів технікумів представник Президента у Сарненському районі Олександр Юркович. Сума кожної — три мінімальні місячні зарплати. Першою стипендією стала студентка Рівненського педінституту Наталка Левченко.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

«ПРОПОНУЄМО ПОРІДНИТИСЯ...»

На адресу Івано-Франківського міськвиконкому надійшов лист від глави адміністрації російського міста Новгород В. Іванова. В ньому він пропонує відновити співробітництво, наповнивши його новим змістом. Наголос при цьому, підкреслює глава Новгородської адміністрації, слід робити на взаємодію економічному обміні, відом, не забуваючи й про духовну сферу.

Наш кор.

Івано-Франківська область.

РІЧНИЙ ПЛАН ЗА ОДИНМ ЗАХОДОМ

Державне замовлення на продаж м'яса виконав одним промахом Голованівський хлібозавод. Продав 50 бичків загалом літотичних кошен і розрахувався за 1993 рік. Ще я своїх трудівників забезпечив м'ясом по ціні, двадцять дешевший ринковою. А все заперки гучності райдержадміністрації, яка погодилася зібрати на 90 виділених заводу гектарах землі зерно замість тваринницького продукцію. Таким чином і м'ясо не «поділилося» за межі району, і пенарми є чим годувати збільшене поголів'я свиней, бичків, гусей та становку рибу.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

Знак бід

КРИМІНАЛЬНИЙ РЕКОРД

Розширено засідання обласної колегії при представнику Президента за участю глави районних держадміністрацій, голо Рад, керівників правоохоронних органів та служб безпеки відбулося у Черкасах. Розглянуто питання посилення боротьби зі злочинністю, зміцнення правопорядку та ко-

ординції дій державних служб.

У зв'язку з погіршенням криміногенної обстановки — вперше за сорокарічну історію існування області кількість вчинених злочинів сягнула за 10 тисяч — рекомендуємо створювати на місцях загони самооборони, організувати фон-

ди підтримки правопорядку, підрозділи муніципальної та екологічної міліції. Незабаром в обласному центрі розквартирується також батальйон національної гвардії. Для узгодження дій по боротьбі зі злочинністю створюється обласна координаційна рада.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Реалії

ХТО ДОПОМОЖЕ ОДЕРЖАТИ ПЕНСІЮ?

З Донецька й Запоріжжя надходили повідомлення від наших власних кореспондентів: росте невдоволення пенсіонерів затримкою видачі пенсій та поштових переказів тамтешніми відділками зв'язку. Відділи соціального захисту населення (колишні соцзабези) не встигають займатися перерахуванням розмірів пенсій і нарахуванням соціальної допомоги, оскільки до 1 лип-

ня 1992 року для тих, хто працював у вугільній, металургійній та радій інших галузей промисловості, стелся пенсії не обмежувалась двома розмірами мінімальної пенсії, тому нижній розмір пенсії перераховується дещо іншим способом, ніж усім іншим. Це призвело до того, що підприємства, організації та установи безвідповідально поставилися до перерахування стра-

Базарний день

Де дешевше? Вибіркові дані з базарів Чернігова, Луцька та Рівного свідчать: скрізь приблизно однаково. Свинина — до 1400 купонів, яловичина — 700—1000, картопля — 600—700 купонів за відра. Якщо порівнювати з цінами місячної давності —

ріст цін, можна сказати, плавлений, помітно подорожчали (вдвічі — втричі) хліб та яблука — 400—500 купонів за кілограм.

Стабільна ціна на ковбаси на рівненських ринках — як і місяць тому, до 2000 купонів. У держторгівлі —

більш ніж удвоє дешевше, але ніхто не бере, низька якість.

З Луцька повідомляють: розпорядженням представника Президента знижено ціни на окремі хлібопродукти вироб об'єднання «Волинськхліб».

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

ПОГОДА

26—27 березня в Україні часом опадів, переважно у вигляді дощу, в Карпатах морозного снігу, 26 березня у південній частині України, 27-го на заході поєднали сильні опади. Вітер змінний напрямків, 3—8 метрів на секунду. Температура у південних областях удень 11—16, у Криму до 20, уночі —9 градусів тепла, на решті території України адень 5—10, уночі 0—5 градусів тепла, на заході поєднали 1—3 градуси морозу.

По Київській області сьогодні адень часом дощ. Вітер змінний напрямків, 3—8 метрів на секунду. Температура 5—10 градусів тепла.

ШОК І ЕКОНОМІКА: НАЙШЛА КОСА НА КАМІНЬ

Чи можна вийти з економічної кризи шляхом інфляційної політики!

ЩО Ж РОБИТИ ДАЛІ!

Треба передусім глибоко зрозуміти, що подолати сучасну гіперінфляцію і гостру економічну кризу в Україні неможливо державною політикою однобокого підсилювання цін без розвитку виробництва і насичення ринку потрібною масою товарів і послуг. Навіть якщо вдасться досягти ринкової рівноваги на такій хлипкій основі, то чим аж ніяк не здохати економічної кризи і не підняти жебрацького рівня життя більшості частини населення. Зростання цін і доходів у знеціненні грошей не захоплює до розвитку виробництва. Фінансові заощадження підприємств багатомільйонні і навіть мільярдних сум купонів, і швидко втрачають вартість, не дають змоги швидко робити ефективні інвестиції, зацікавлено виробляти якомога більшу кількість дешевих і якісних товарів.

До того ж прагнення коної людини до високоінтенсивної праці, щоб мати більшу зарплату і якісь засоби заощадження, стає справою дедалі менш престижною і навіть елементарно недоцільною. Є прямо протилежна тенденція «утічі від грошей», негайного перетворення їх в матеріальні цінності, незалежно від того, потрібні чи не потрібні вони людині. Це ще більше загострює товарну дефіцитність. Проте загрозю стати «неадекватно-мільйонером», як це вже було в нашій історії, підштовхує когось людину думати і діяти відповідно до мільйонів умов життя.

Та держава, яка замість створення найсприятливіших умов для розвитку виробництва мас необхідних товарів і послуг прагне обійтися випуском в обіг все більшої маси паперових грошей, штурхону імітуючи ринкову збалансованість, приречена

(Закінчення. Початок у номерах за 24, 25 березня).

на соціально-економічне життя. Тільки безвідповідальні і економічно некомпетентні люди або підкулені авантюристи можуть закликати до посилення дії каркарського верстака як єдиного виходу з економічної кризи.

Потрібна принципова нова економічна політика з антиінфляційною спрямованістю, політика стабілізації національної валютно-фінансової системи, зміцнення курсу грошової одиниці, створення ефективного виробничо-ринкового середовища відкритого типу для активної взаємодії з іншими країнами світу на взаємовигідних принципах торговельно-економічних відносин.

Треба подолати помилкові погляди щодо ролі держави демократичного суспільства в регулюванні складних і суперечливих процесів економічного розвитку. В сучасній ринковій економіці світу державні структури управління не лише створюють відповідні економічні умови для ділового підприємництва, ефективного господарювання і ринкової конкуренції, а й активно сприяють вибору і розвитку пріоритетів науково-технічного прогресу, усунюючи «вузьких місць» у насиченні товарного ринку, збалансованості макроструктури, забезпеченню валютно-фінансової стабільності і прискорення грошового обігу.

Зараз для України дуже важливою є гострою проблемою є перетворення банківської і фінансової системи на потужний інструмент здійснення монетарної політики, контролю за процесами емісії і грошового обігу, за проведенням в життя ефективної бюджетної і кредитно-фінансової політики. Раніше ці підходи уряду доводяться грошової інфляції грошову реформу, вводити стабільну грошову одиницю, яка була б конвертована на внутрішньому і зовнішньому ринках. При цьому в жодному разі не

можна припустити другого після інфляційного буму пограбування населення, вилучення або зменшення особистих нагромаджень, які є наслідком чесної праці. Є вже опрацьовані економістами різні варіанти програми такої реформи. Хоча складні економічні умови зараз і не сприяють її здійсненню, проте держава мусить активно готуватися і діяти в цьому напрямі, створювати всі умови для оновлення і піднесення товарного виробництва під ринковий запит, формування резервного валютного фонду, наведення державного порядку і дисципліни у діяльності банківсько-фінансової системи. Для зменшення ступеня ризику доцільно було б створити власну базу для випуску грошей і цінних паперів, жорстко контролюючи їх емісію.

Але, перш за все, треба на вилучення владною владою держави проголосити антиінфляційну політику стабілізації валютно-фінансової системи як одну з вирішальних чинників виходу з економічної кризи, пожвавлення всього економічного життя. Замість ініціювання цінових і інфляційних вибухів уряд має діяти в прямо протилежному напрямку забезпечення стабільної ринкової кон'юнктури, припинення періодичних інфляційних пафосів серед населення, що загострюють ситуацію.

Тільки в разі зустрічі повноцінних грошей і товарів, тобто, коли конкуренти-товаровиробники покривають платоспроможний попит всіх споживачів з рівним рівнем достатку, складається гармонійна кон'юнктура ринку, забезпечується його збалансованість за стабільними цінами і купівельною спроможністю грошей. При цьому, чим з меншим їх обсягом в наявному обігу обслуговується більша маса товарів і послуг, тим вища швидкість обігу грошової одиниці, тим стабільніша її купівельна спроможність, тим вона повніше і краще виконує свої

безпосередні функції. До речі, цьому активно сприяють тенденції до збільшення питомої ваги безготівкового обігу, перехід на чекову і електронну системи розрахунків покупців з продавцями. Науково-технічний прогрес невинно проникає і в цю традиційно консервативну сферу. Наявний обіг грошей у деяких країнах складає вже близько 10—15 відсотків загального грошово-безготівкового обігу. Банки належить оснастити найсучаснішими засобами інформації і обслуговування клієнтів.

Безумовно, розв'язання проблем скорочення державного боргу, збалансованості державного і місцевого бюджетів, експортно-імпортних зв'язків, упорядкування і стабілізації плати за банківські кредити, які останнім часом перетворилися у трагічні, залюбування тим самим виробничу інвестиційну діяльність, подолання кризи неплатоспроможності, пошук шляхів до справді вигідних умов обороту грошей через банківську систему, щоб кожна людина прагнула тримати їх на рахунках у банках або пускала в обіг, забезпечуючи тим самим прискорення його руху, є самою суттю, змістом антиінфляційної політики. Сюди ж слід віднести досягнення того, щоб темпи зростання продуктивності праці випереджали темпи підвищення її оплати, конкурентоздатність товаровиробників, жорсткий контроль за емісією, дією монетарної і спекулятивної, створення і ефективного використання фондів стабілізації тощо.

Інакше кажучи, всі державна політика і її регуляторний механізм, дії всіх підприємницьких структур, незалежно від форм власності, мусять бути антиінфляційно спрямовані. Без цього економічний розвал і збуківання народу України стануть неминучі.

Іван ЛУКІНОВ, акадeмік.

250-ти ЛІТНЬЙ ЮБІЛЕЙ

Бальзам Бітнера

Шведський гірний бальзам Бітнера виготовлений з 24 лікарських трав, бальзам поліпшує функцію печінки і нирок, знеболює токсичні речовини, виводить радіонукліди, сприятливо впливає на функцію шлунка і кишечника, нормалізує нервову, імунну та ендокринну системи.

Бальзам Бітнера надійшов у продаж в аптеки № 24, 27, «ДАРМА», аптечні киоски, а також у магазини укрїнської торгівлі за телефоном: 553-86-12.

ВИ БАЖАЄТЕ МАТИ СПРАВУ З ПРОФЕСІОНАЛІВ!

Фірма «БАЛАНС» гарантує вам це. Ми підтверджуємо на свою готовність заупити на умовах постачальника великі оптові партії плодосадової та рибної консервації, соєв, томатної пастки, алкогольних напоїв (у т. ч. вино в цистернах), сухої бекалі.

Розглянемо пропозиції щодо інвестування сінгапурського виробництва з подальшою реалізацією товару.

Шукємо комерційних представників в обласних центрах України.

Телефон у Львові: (0322) 72-26-19, 74-40-02.

Факс: (0322) 72-27-76.

Мале підприємство «БЕРЕГІНЯ»

КУПИТИ прес виробництва фірм Батенфельд, Крупп, Енгель, Сандерто для пластмас, новий або такий, що був у користуванні, з силою пресування 100 т, 150 т, 300 — 350 т, 500 — 750 т.

КУПИТИ також новий тентований причіп вантажопідйомністю 10 тонн, довжиною 6 метрів — до автомобіля «КамАЗ». За бажанням продавця причіп можемо поміняти на акумулятор марок: 6SC66, 6SC88, 6SK120, 6SE135, 6SE170, 6SE180.

З пропозиціями звертатися за адресою: м. Луцьк, вул. Суворова, 11.

Наші телефони: (0322) 4-12-31, 4-72-06, 2-48-41.

Факс: (0322) 4-12-31. Телетайп: 266141 «Рижим».

Екологія

ПОВЧИМСЯ У СУСІДІВ

Недавно в Польщі у Познанському виставочному центрі проходила традиційна виставка «Польско-92». У питанні подолання екологічної кризи і розвитку екологічного бізнесу та екологізації виробництва сусіди значно випередили нас.

На жаль, в Україні екобізнес перебуває у зародковому стані. Те, що у західних країнах вважають за нормальне, у нас викликає запитання: а як він збирається на цьому заробити? Це можна зрозуміти. Понад сімдесят років витрати на екологічні об'єкти фінансували з бюджету.

Як часто ми чули виправдання, що переважує всі аргументи: держава не має грошей. Димлять труби, гине риба в річках... Всі розуміють, що так не може тривати, що шкідливі підприємства треба закрити, але на це немає коштів.

Тільки вільний ринок та податкові пільги зможуть змінити ситуацію. Тоді стане ясно, що екологія — такий же вигідний бізнес, як і інші види, котрі працюють за схемою: одне підприємство замовник, інше — виконавець. При цьому роль держави зводиться до підтримки економічного стимулювання та організації природоохоронних робіт.

Особливе місце у польській зустрічі посіли перего-

вори з польським Національним фондом охорони навколишнього природного середовища та воєного господарства і Банком охорони природи.

Наші сусіди використовували кошти, котрі надходили від підприємств, які штрафи за порушення природоохоронних законів та використання природних ресурсів, набагато ефективніше, 50 відсотків коштів вони залишали у розпорядженні воєводства (областей) і їх цільове використання контролює урядові природоохоронні органи. Решту акумулюють у Національному фонді й використовують для кредитування екологічних програм, подання різноманітних заявок і інших екологічних дій.

Національний фонд — власник та співзасновник мережі підприємств і організацій, головною метою яких є діяльність у різних сферах еко-

логії, а також співзасновник Банку охорони природи — третього завізальшій у Польщі.

Прибуток Національного фонду у 1991 році становив 200 мільйонів доларів США. Це вже солідні гроші, за які можна розв'язувати справді великі проблеми.

У нас такої системи практично немає. Стільки економісти осідають на позабюджетних рахунках: 70 відсотків — у місцевих Радах, 20 — в обласних і 10 — надходять у розпорядження Міністерства. Але вони контролюють їх надходження та використання, а Міністерство не має для цього свого контролюючого апарату.

Кошти розпорозуються, при цьому ефективність їх використання, яка і без того невисока, ще більше зменшується. Неможливо організувати нормальний обіг грошей, надавати кредити, лізинг та інші загальногосподарські операції. Цими грошима латують дірки у бюджеті на різні рівнях, і вони зникають безслідно.

За таких обставин цілком зрозуміле бажання Прем'єр-міністра ліквідувати позабюджетні рахунки і вести їх до бюджету, тобто постави-

ти під контроль Мініфін. Звичайно, бюджет отримає від цього деякі додаткові надходження. Але таке рішення зовсім нелогічне і в цілому завдасть більше шкоди, ніж користі. Мініфін намагатиметься отримувати більше надходжень, а це призведе до збільшення кількості штрафів і, як наслідок, до хижацького використання природних ресурсів. При цьому щорічний обсяг названої виду прибутку має бути щонайменше на рівні минулого року. В протилежному разі різницю треба буде перекидати за рахунок інших прибуткових джерел.

Таким чином, єдиним розумним рішенням залишається зосередження цих коштів (або їх більшої частини) з можливістю збільшувати їх шляхом проведення різних фінансових операцій, кредитування експортним будівництва та інших екологічних заходів на пільгових умовах.

Олександр ЕСАУЛОВ, президент Українського екологічного фонду.

Закарпатці з увагою стежать за матеріалами, які публікуються на сторінках газети «Голос України». І це зрозуміло, адже хто ні не офіційна газета Верховної Ради України дасть глибину, об'єктивну інформацію про ту чи іншу подію, допоможе вибрати правильну позицію. Тому достовірність кожного факту, про який йде мова, сторінках «Голосу України», має велике значення, особливо у нас, на Закарпатті. Але трапляється, коли у виданні, котре керується принципами об'єктивності, точності, доброзичливості, з'являються матеріали, в яких соціальні, політичні, економічні проблеми Закарпаття поданося в тенденційному трактуванні. Замислившись над цим спонукає те, що в їх поданні спостерігається певна методичність, послідовність. Так, свого часу був опублікований фейлетон про колишнього голову Мукачівської міськради та виконкому М. Я. Роглева, за який редакції довелося вибачитися.

Через якийсь час — нова публікація. Цього разу у статті С. Павлюка «Небезпеки штурхання про розколоті людей» (№ 176 від 16 вересня 1992 р.) — грубі випадки на адресу Закарпатської обласної Ради народних депутатів та її голови. І знову — надто довільне оперування фактами, яких у природі немає.

Здавалося б, двох таких прикладів достатньо, щоб звернути і перевірити факти, наведені в матеріалах, у яких висвітлюються процеси, що відбуваються нині у Закарпатті. Та ні! В «Голосі України» (№ 29 від 16 лютого 1993 р.) вміщено статтю Ф. Мишанича «Замах на Тису». Цього разу об'єктом критики стали Закарпатська обласна Рада народних депутатів і обласна держадміністрація. Вони звинувачуються не багато не мало, як у «ще одній антидержавній авантурі». Від імені кого і на підставі чого дійшов такого висновку автор? Як це були авантури? Звинувачення більш ніж серйозні і для того, щоб їх оприлюднити з такої трибуни, якою є «Голос України», потрібні факти, докази, аргументи.

На підставі чого інженер Ф. Мишанич звинувачує цілі колективи висококваліфікова-

них спеціалістів різних галузей, які працюють в обласній Раді народних депутатів, обласній адміністрації, входять до складу різних комісій обласної Ради народних депутатів, мало не в змусноному заповідній шкоді екології і економіці краю?

Вдаючись до словесної еквілібристики, він пов'язує проблему розробки і експлуатації Мукачівського золотоносного родовища зі створенням в області аліккої економічної зони, набуття нею спеціального і управлінського

рядки про те, що хтось, мовляв, погрожує також дестабілізацією в області в разі відхилення проекту зони. Перевірити, що це одна з вигадок Ф. Мишанича, дуже просто — для цього досить підняти листи обласної адміністрації та обласної Ради народних депутатів, направлених у вищій республіканській структурі.

Тепер щодо програми освоєння Мукачівського золотоносного родовища. Цього разу знову бажане видається за дійсне.

ме адміністрація на цьому етапі і займається організацією попередніх проектно-пошукових робіт і підготовкою техніко-економічного обґрунтування розробки, без чого ні про яку експлуатацію, розробку родовища не може бути мови.

Щодо технології вилучення золота з руд, яке, за твердженням Ф. Мишанича, йтиме за методом плавлення і використувані значну кількість води з р. Тиси, то висновки Закарпатської геологорозвідувальної експедиції

платформи з контейнерами, завантаженими цінністями солями для гірничо-забагувального комбінату м. Нової (Узбекистан). У відповідності з правилами перевезень — безпечних вантажів, контейнери мали прийняти представники узбецького підприємства, які прибули на місце лише після ряду телеграм, направлених з Батєво на адресу станції Нової, вантажної служби і транспортної прокуратури Середньо-Азіатської залізничної. Вантаж було відправлено за місцем призначення у день прибуття представників вантажоприймача. Під час перебування контейнерів на станції Батєво контролювався стан цінністих солей, щоб не допустити екологічного забруднення району. Фактів витікання чи розгерметизації контейнерів не встановлено. Про загдану ситуацію в той час компетентні органи області інформували Службу безпеки та Кабінет міністрів України. Ф. Мишанич і працівники редакції, які готували цей матеріал до друку, могли легко уточнити, що і до чого.

Вважаємо, що публікація «Замах на Тису» зачіпає не лише честь і особисту гідність депутатів і працівників обласної Ради народних депутатів, обласної адміністрації, й честь і гідність тих 92 відсотків закарпатців, які 1 грудня 1991 року підтвердили, що майбутнє свого краю бачать тільки у складі незалежної України.

Враховуючи, що звинувачення органів виконавчої і представницької влади Закарпаття в готовності вчинити злочини є надто серйозним, аби залишити його без уваги, просимо матеріал Ф. Мишанича «Замах на Тису» розглянути на засіданні редколегії з наступним повідомленням читачів «Голосу України» про прийняте рішення.

Враховуючи своєрідну і певною мірою складну соціально-економічну ситуацію в області, а також необхідність зосередитися всім владним структурам на місцях на тому, щоб вирівняти становище, просимо надати у матеріалах, що стосуються Закарпаття, публікувати об'єктивні, перевірені факти. Тим більше, що в області є власний кореспондент газети «Голос України».

**З повагою
Представник Президента
України
в Закарпатській області
М. КРАІЛО.**

**Голова обласної Ради
народних депутатів
Д. ДОРЧИНЕЦЬ.**

Резонанс

ПРО ЗОЛОТО, ЗОНУ І ПЕРЕВІРКУ ФАКТІВ

статусу (самоврядності), звинувачуючи при цьому органи влади області в спробі обійти закони України, аж до виконання політичного замовлення якихось зовнішніх сил. Але ж це зовсім різні речі. Ф. Мишанич як член обласних комісій з питань підготовки законів про спеціальну самовряду адміністративну та вільну економічну зону брав участь у створенні проектних документів, їх обговоренні, доопрацюванні. Він мав можливість переконатися, що розробка законопроектів проводилась у суворій відповідності до Законів України і була викликана об'єктивними потребами розвитку економіки України і Закарпаття. Ідеї надання області статусу ВЕЗ і самоврядної території підтримали Президент України Л. Кравчук, Голова Верховної Ради І. Плющ, Прем'єр-міністр України Л. Кучма. Зрозуміло, що цей крок — надзвичайно складний, вальний, відповідальний. Тому експерти, які працюють над цими документами, уважно прислухаються до зауважень у міністерствах і відомствах України, підтримали Кабінету міністрів, які висловлюються такими спеціалістами, яких у сепаратизмі, українофобії, амбіційності аж ніяк не звинуватити. Отже, приписування нам саме таких ярликів, вважаємо, безпідставне і упереджене. Так само провокаційно звучать

Організаційні заходи, спрямовані на розробку золота, не примха чи особисте бажання органів місцевої влади, як це випливає із слів Ф. Мишанича. Програму освоєння Мукачівського золотоносного родовища розробляють вчені Інституту біогеології та гірничої Академії наук України. Пізніше на підставі досліджень соціально-економічних і екологічних пріоритетів України і регіону. Матеріали з цих питань, зокрема статті академіка Ф. Овчаренка, неодноразово друкувалися на сторінках періодичних видань, у тому числі і «Голосу України». Влітку 1992 року Інститутом спільно з обласною адміністрацією та іншими організаціями вона була запропонована Кабінету міністрів України. Враховуючи те, що виконання цієї програми потребує значних коштів, залучення ряду організацій, було визначено доцільним піти шляхом створення акціонерного товариства як найбільш ефективної структури для розвитку виробництва промислового золота, подання інтересів розробників, району. Пропозиція з цього питання тез подана Кабінету міністрів.

Кваліфікуємо як вигадку і твердження автора про якусь «прамю зацікавленість адміністрації у прискоренні розробки родовища навіть без техніко-економічного обґрунтування та екологічної експертизи проекту». Адже са-

свідчать про інше. В разі освоєння родовища на Закарпатті проводиться лише початкова обробка видобутої руди з використанням повного вододобороти за допомогою процесів гравітаційного, флотаційного та біофлотаційного обогащення золотистої сировини до концентрату, який буде вивозитися за межі області і перероблятися на спеціалізованому підприємстві. При цьому виключається використання отруйних речовин, тим більше — цінністого калію. При процесі, орієнтованому на повний вододоборотний цикл, вода не надходить у навколишнє середовище і, за підрахунками спеціалістів, не може мати більше природного вмісту свинцю, цинку, кадмію, міді і т. д.

Отже, немає і «замаху на Тису». Такий тривожний сигнал варто б спочатку перевірити, перш ніж публікувати. Тим більше, що викладає Ф. Мишаничем факти викладають заперечення в Угорщині, Словаччині, Румунії та інших країнах. І це зрозуміло: екологічна ситуація на Закарпатті має велике значення і для них. Свідомо внесені автором сум'яття серед людей — не кращий спосіб боротьби за збереження екології. 27 квітня 1992 року на станцію Батєво Ужгородського відділення Львівської залізничної транспортної з ЧСФР справді надійшли 5

Реклама

НІЩО НЕ ЗАХИСТИТЬ ВАС ВІД ІНФЛЯЦІЇ, А ОБЛІГАЦІЇ ФІРМИ «HELAS» НАЙБІЛЬШЕ КОМПЕНСУЮТЬ ВАШІ ІНФЛЯЦІЙНІ ВТРАТИ

Облігації фірми «Helas» (м. Павлоград):

- перший в Україні випуск облігаційної позики комерційного підприємства;
- низька номінальна вартість — 1000 карбованців;
- 90% річних за перший рік обігу;
- плаваючий відсоток — у наступні роки доход з облігацій на 5% перевищить ставку Ощадбанку України за річними строковими вкладами;
- короткотерміновість погашення — облігації випускаються строком на 3 роки;
- найбільша надійність — за облігаціями всі «обіцянки» є юридичними зобов'язаннями; окрім того, прибутку фірми вже сьогодні дав би вам змогу легко розрахуватися за облігаціями;
- загальний обсяг випуску — 25.000.000 карбованців.

Ми не обіцяємо вам золоті гори, ми гарантуємо вам реальний доход.

Детальну інформацію про випуск ви можете прочитати в газеті «Голос України» за 18 грудня 1992 року.

Придбати облігації фірми «Helas» можна у себе в місті поштою. Для цього необхідно заповнити заявку і вислати її в АТ «Українські цінні папери» за адресою: 323000, м. Павлоград Дніпропетровської області, вул. Харківська, 116. Після цього вам надішлють договір про придбання облігацій. Вам необхідно буде заповнити цей документ і надіслати один його примірник АТ «Українські цінні папери», а також переказати суму вартості облігацій на вказаний у договорі рахунок. Сума платежу 1000 (одна тисяча вісімдесят) крб. за одну облігацію, де 1000 — вартість облігації, 80 — додаткові витрати (поштові витрати, держмито, комісійні). Після отримання АТ «Українські цінні папери» свого примірника договору й коштів для оплати облігацій на розрахунковий рахунок вам буде надіслано бланки придбаних облігацій рекомендованим листом.

Заявка на придбання облігацій фірми «Helas»

Прізвище _____

Ім'я _____

По батькові _____

Паспорт: серія _____ № _____

Адреса: _____

Кількість придбаних облігацій: _____

(прописом) _____ шт.

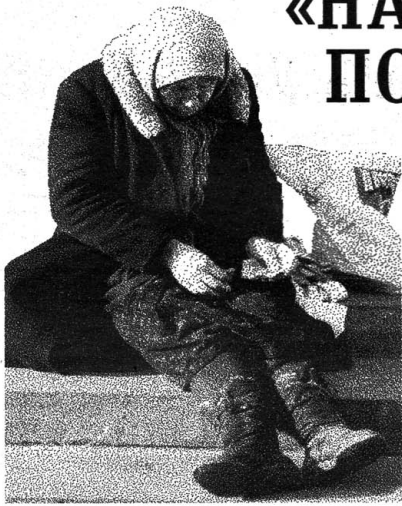
«_____» _____ 1993 р.

число _____ підпис _____

АТ «Українські цінні папери» запрошує до співробітництва з розміщення облігацій фірми «Helas» посередників у різних регіонах України. Контактний телефон у Павлограді: (05672) 6-35-85, Факс (05672) 6-27-71; у Києві (044) 417-43-71, у Вінниці (04322) 4-73-86.

Розмови про справедливе відшкодування грошових вкладів у ощадбанках давно точаться на всіх управлінських рівнях, у сесійному залі Верховної Ради України. Вкладники, передусім, ті, хто має скромні суми, сподівалися, що парламент республіки прийме саме таке, справедливе рішення. Та після виступів багатьох народних депутатів й емоційно-жалісливого виступу колишнього Прем'єр-міністра В.Фокіна все залишилося на місці. Новий уряд виявив оперативність і в січні цього року прийняв Декрет «Про компенсацію громадян України втрат від знецінення заощаджень в Ощадбанку України». Прийняв і виклав бурно невдоволення громадян, що до красномовно свідчать листи до редакцій. Зауважу, жодною — на підтримку, схвалення цього документа.

Отже, оцінки, враження, думки й пропозиції громадян України.

«НАС ОБДУРИЛИ, ПОГРАБУВАЛИ, ПРИНИЗИЛИ...»

Пишуть читачі газети, громадяни України

Тюменській області без належних умов проживання. Заробив деяку суму. Показав гроші в банк. До 1990 року за них міг купити чотири автомобілі чи хороший будинок. Тепер же такі гроші треба викласти лише за дві пари чобіт. І на це пішло стільки років виснажливої праці! Мене обдурили, пограбували людей, які вірили державі.

Федір Ковальчук, ветеран війни та праці з Вінниці:

— Готуючи Декрет про компенсацію, уряд не міг не знати, що основна маса вкладників ощадбанку — пенсіонери. Ті, що наживали гроші нечесними шляхами, з ощадбанком не дружили. Тепер же ім нічого боїться. Люди мого віку жили без волі, доживали і без гаманців, холодильників, а телевізори бачили лише уяві сні. Не треба глумитися з них таким Декретом.

М. Волков, пенсіонер з міста Докучаєвська Донецької області:

— Багато хто, все життя заощаджуючи за квітучого соціалізму, тільки й зміг зібрати якихось кілька тисяч на останню путь. Гроші знецінилися. Люди чекали, сподівалися. І ось масою. Якесь відверте зупинання. Краще б зовсім нічого не робили. У що і в кого тепер вірити?

Анатолій Карповський, ветеран праці з 35-річним досвідом роботи в чорній металургії з Дніпропетровської області:

— Прочитав у вашій газеті статтю про іза заступником голови правління Держкошадбанку України В.Вуриком і замислився. Ще не так давно в пресі можна було прочитати, скільки у нас вкладників, пишалися цим. А тепер недовіра до ощадбанку зростає.

П. Лішук, пенсіонер, інвалід першої групи по зору, учасник Великої Вітчизняної війни з села Жуличі Львівської області:

— Дивною є така компенсація — тільки дві тисячі карбованців і тільки з однієї опішкижж. Але ж вкладники мій мати і страхів, і до апатизації, міг поділити свої заощадження на кілька рахунків, щоб запевнити їх рідним. То виходить, що ті вклади нерівноправні.

Микола Солонгуга з Черкаса:

— Не може бути сильної, можливої держави, якщо в народі немає віри в державну мудрість, чесність і справедливість. А уряд, котрий принижує і обдирає свій працелюбний народ, відбиває бажання до честної праці, недалеко відійти і принесе, мабуть, нашій молодій державі більше шкоди, ніж користі.

Л. Дудченко, пенсіонер з Дніпропетровська:

— Як розцінити таке відшкодування? Це пограбування,

яке викликало озлоблення і недовіру. Немає сьогодні коштів для повного відшкодування, то чи не краще почекати, доки держава вийде з кризи, і тоді повернути вкладам попередню силу?

Леонід Герасимчук з села Троїцько-Сафонове Миколаївської області:

— Вклади в ощадкасах станом на 01.01.1992 року повинні бути проіндексовані в 100 разів, треба додати до них всі вклади, зроблені після 01.01.1992 року, а потім скоротити загальну суму на 100 і вести гривні.

В. Силенько з Черкаса і ще 15 підписів:

— Кожний вкладений карбованець мав однакову вартість, незалежно від суми вкладу, кількості опадних книжок. Різниця є тільки процентів вкладу, залежно від виду.

І ніхто, мабуть, не стане заперечувати, що наші рублі не лежать у сейфах, а обертуються в народному господарстві держави. Із вкладено в якісь майно, що має певну вартість. Інфляція не зменшила вартості майна, а змінила масштаби цін на нього. Що в 1990 році коштувало 1 карбованець, сьогодні — 200—300 і більше. Отже, наші рублі «не азори».

По-чесному треба зробити так. Держава продає частину свого майна а ході приватизації, повертає борг ощадбанку, а той нараховує на наші рахунки суми грошей, котрі становлять вартість вкладів на певну дату. Таким чином відновиться довіра вкладників до ощадбанку і до держави, зростатиме число вкладників і суми вкладів, а це нові кредитні ресурси для держави.

Олександр Жила з села Молодіжне Дніпропетровської області:

— Ми з дружиною вк працювали. Не зносила дружина в молодості того, чого хотіла, а відпочиваючи, думала, щоб зайого не потрапити. І як тепер образливо дивитися, коли якийсь хлопчисько відкрито й нахабно торгує цигарками, горілкою, жувачкою — чим завгодно, тільки не заробленими своїми руками — і за день має більшу суму, ніж ми збирали за тридцять з лишком років.

Ми згодні відомитися від належних нам процентів на вклади за всі роки, хай би вони стали позикою, і її, якщо не ми, то хоча б діти наші отримали.

І ще одне. Чому не встановити страхування на всі вклади на різні випадки і зміни валют?

Микола Падук, пенсіонер з Харкова:

— Прочу Верховну Раду скасувати названий Декрет і доручити Кабінету міністрів, відповідним комісіям, парламенту, Національному банку підготувати новий документ про відшкодування трудових грошових вкладів населення в урахованим інфляції, суми і валюту.

Ми навели уривки лише з кількох листів. Їх не можна спокійно читати. Просимо авторів Декрету про компенсацію втрат від знецінення заощаджень, уряд звернути пильну увагу на думки та пропозиції громадян і висловити їм сторінок «Голосу України» конструктивні міркування з цього приводу.

Добірку підготував
Яніс ГАЛЧЕНКО,
редактор відділу листів
і соціологічної інформації

Запитуйте — відповімо

Як нині обчислюють кримінальні та адміністративні штрафи

Районна державна адміністрація просить роз'яснити, як практично використовувати Закон України «Про порядок застосування кримінальних покарань і заходів адміністративного стягнення у вигляді штрафів».

Л. Лутунія, юрист районної держадміністрації.

Ніжин Чернігівської області.

— Як відомо, 17 червня 1992 року Верховна Рада України прийняла Закон, згідно з яким по-новому мають обчислюватися кримінальні та адміністративні штрафи. Закон має на меті збалансувати розміри штрафів, що їх накладають на правопорушників, із зростаючим розмір, заробітної плати й грошової маси, яка перебуває в обігу внаслідок інфляційних процесів.

Як саме тепер треба обчислювати розміри штрафів за вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень, щоб це відповідало вимогам Закону?

Відповідно до статті 1 Закону штрафи, встановлені нормами чинного законодавства, підлягають застосуванню у десятикратному (за окремим правопорушенням — у трикратному) розмірі.

Статтею 2 Закону встановлено, що співвідношення нових розмі-

рів штрафів та існуючого на день його прийняття мінімального розміру заробітної плати є постійним і в разі наступної зміни її зберігається. Виходячи з цього, будь-яка зміна офіційно встановленого мінімального розміру заробітної плати обов'язково тягне за собою зміну в тому самому співвідношенні й розміру штрафу.

Пояснимо це на прикладі.

Як встановлено статтею 135 Кодексу України про адміністративні правопорушення, безшкотовий проїзд в автобусах і міському електротранспорті тягне за собою накладання штрафу в розмірі трьох карбованців. Відповідно до Закону від 17 червня 1992 року ця сума треба збільшити у десять разів, внаслідок чого розмір штрафу дорівнюватиме 30 карбованцям. Ця сума становить 1/30 частину від мінімального розміру заробітної плати, який існував на день прийняття Закону (30 карбованців: 900 карбованців = 1/30). Так співвідношення — 1/30 — розміру штрафу за безшкотовий проїзд в автобусах і міському електротранспорті і мінімального розміру заробітної плати, як зазначено в Законі, має бути постійним.

Тому при збільшенні мінімального розміру заробітної плати з початку до 2300 карбованців, а потім до 4600 у такому ж співвідно-

шенні до неї треба збільшувати й суму штрафу. Тобто за мінімального розміру заробітної плати у 2300 карбованців вона становила 76 карбованців (1/30 частини від 2300 карбованців), а за мінімального розміру заробітної плати у 4600 карбованців має дорівнювати 153 карбованцям (1/30 частини від 4600 карбованців).

У такий же спосіб треба обчислювати і штрафи, накладені як кримінальні покарання.

Наприклад, за частинною першою статті 215 Кримінального кодексу особа, яка, керуючи транспортним засобом, порушила правила безпеки руху та експлуатації транспорту, чим спричинила погіршення легкості чи середньої тяжкості тілесні ушкодження, може бути покарана накладанням штрафу у розмірі до 2000 карбованців. Відповідно до статті 1 Закону від 17 червня 1992 року ця сума треба збільшити вдесять разів, тобто вона становитиме 6000 карбованців.

Співвідношення 1 до мінімального розміру заробітної плати на день прийняття Закону становило 6,2/3 (6000: 900 = 6,2/3). Отже, за наступного збільшення мінімальних розмірів заробітної плати до 2300 карбованців і 4600 карбованців найбільший розмір штрафу за вчинення згаданого злочину відповідно зростає до 15300 карбованців (6,2/3 x 2300) і 30600 карбованців (6,2/3 x 4600 карбованців).

Георгій АГАФОНОВ, заступник секретаріату Комісії Верховної Ради України із питань правопорядку та боротьби із злочинністю.

ЗА КОНСОЛІДАЦІЮ ЗУСИЛЬ ПІДПРИЄМЦІВ У РОЗБУДОВІ НАЦІОНАЛЬНОЇ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ ПРОГРАМА Національної Асамблеї підприємців України

Становище, що склалося в Україні, викликає тривогу. Розвал системи державного управління, розрив господарських зв'язків, глибока платіжна криза, інфляція викликали хаос в економіці, призвели до різкого спаду виробництва. Розбалансовано фінансово-кредитні відносини.

Перехід до ринкових відносин здійснюється повільно, з надзвичайно тяжкими для народу наслідками. Лібералізація цін без створення реального ринку і конкурентного середовища відкинула більшість населення за межу бідності. Розпадається система торгівлі, деградує соціальна сфера. Знищення українського карбованця, величезний розрив між цінами і доходами населення зумовили різке падіння його купівельної спроможності, підірвали стимули до праці, розширення виробництва і підприємницької діяльності.

Кабінет міністрів намагається стабілізувати економічну ситуацію значною мірою за рахунок відходу від ринкового курсу, згоряння підприємницького сектора економіки. Прийняти урядом декрети роблять реальною загрозу повернення до адміністративних важелів тоталітарної економіки.

Зруйнувавши правові норми, за якими почали діяти недержавні підприємства, уряд практично залишив їх без захисту закону. Урядовими рішеннями про централізацію фінансів і валюти, чинивши контроль за зовнішньоекономічною діяльністю, розподілом приміщень, промислових потужностей, кредитів дезорганізовано діяльність підприємницьких структур. У деякій сфері господарювання їм взагалі перепинено шлях. Доведено до відчаю орендарів. Зійшла нанівещь діяльність бірж. По суті, ліквідовані малі підприємства на державних підприємствах. Фактично зупинено приватизацію підприємств, блокуються процеси приватизації землі. Залишено на призволяще фермерів.

Не захищені законом і позбавлені підтримки урядом, придушені податками, розорювані системою неспроможного здвигу, рекетом, підприємництво поставлене на грань краху.

Непродумані експерименти зумовлюють зростання соціальної напруги. Політична й економічна нестабільність, відсутність гарантій для підприємницької діяльності перешкоджають припливу іноземних інвестицій в економіку України.

Через свою роз'єднаність, недостатню соціальну опору в суспільстві підприємництво позбавлене діючих важелів впливу на владні інститути держави, серйозних можливостей для участі у виробленні і здійсненні її політики.

Виходячи з цього ділові люди і їхні організації вирішили згуртуватися у Національну Асамблею підприємців України, знаючи за мету перетворити своє громадське об'єднання у міцну громадсько-політичну силу, здатну впливати на державні інститути, на хід економічних реформ, захищати підприємництво, ставити його потенціал на службу народові України.

II

Національна Асамблея підприємців України ставить собі за мету об'єднання організаційних, фінансових та інших можливостей ділових людей та підприємницьких структур для порятунку і розкриття творчого потенціалу підприємництва як динамічної сили, здатної вивести економіку з кризи і забезпечити рівень життя народу, гідний людини.

Свої аусули Національна Асамблея спрямує насамперед на вироблення довгострокової економічної політики, до якої залучити найкращі інтелектуальні сили, найдосвідченіших ділових людей країни. Цю програму вона запропонує уряду і добавитиметься її прийняття та неухильного проведення незалежно від зміни складу парламенту, Кабінету міністрів, найвищих службових осіб. В разі відхилен-

ня її економічної програми урядом Національна Асамблея звертатиметься до громадської думки.

У галузі економіки Національна Асамблея ставить на перший план:

пріоритет економіки над політикою, відвернення будь-яких спроб віддавати економічні інтереси в жертву політичним амбіціям певних суспільних сил чи їхніх лідерів;

протидію будь-яким спробам відійти від ринкового курсу, сприяння економічним і соціальним реформам, здійснюваним на ринкових принципах в інтересах розвитку національної економіки та підвищення добробуту народу;

утвердження пріоритету багатокукладної економіки і забезпечення випереджального розвитку підприємницького сектора, рівних умов господарської діяльності для вітчизняних та іноземних підприємств, а також для державного та приватного секторів економіки;

формування системи підтримки підприємств недержавного сектора економіки, що включала б законодавчий захист, фінансову допомогу, організаційні умови їх створення і діяльності;

залучення в Україну іноземних кредитів та інвестицій для розбудови національної економіки;

організацію оперативного моніторингу наслідків прийняття законодавчих та нормативних актів, що регулюють підприємницьку діяльність, і постановку, в разі необхідності, перед парламентом і урядом вимог про внесення до них змін чи їх відміну взагалі;

неухильне дотримання законодавства про недоторканість власності підприємств, встановлення матеріальної, адміністративної і кримінальної відповідальності службовців осіб державних і муніципальних органів за дії, які завдають збитків підприємствам, примушують їх до вчинків, що не відповідають інтересам фірми;

заборону втручання державних органів у діяльність підприємств, крім як у випадках виняткової компетенції цих органів, передбаченої законом;

забезпечення умов для продукуючого підприємництва, зняття обмежень на підприємницьку діяльність в тих чи інших секторах економіки, необорудованих економічних бар'єрів, протидію розриву усталених господарських зв'язків, забезпечення вільного руху капіталу, товарів і робочої сили через державний кордон, досягнення оптимального співвідношення між заходами на захист національного ринку і об'єктивними вимогами інтегрування національної економіки України у світову систему господарських зв'язків;

сприяння розвитку ринкових інфраструктур.

Виступаючи як громадська організація, а не політична партія, Національна Асамблея підприємців України разом з тим займатиме активну позицію в усіх питаннях, що визначають політичну ситуацію в Україні та впливають на умови підприємницької діяльності. Вона добавитиметься врахування своєї точки зору у внутрішній і зовнішній політиці держави.

У галузі політики для неї пріоритетні: обстоювання політичної і соціальної стабільності, що створює гарантії і зніжує ризик для підприємницької діяльності. Вона вважає за неприйнятні руйнівні методи боротьби за досягнення власних цілей і докартає аусули, щоб протиріччя і конфлікти — політичні, міжнародні, соціальні, міжконфесійні, які виникають у суспільстві, розв'язувалися цивілізованим шляхом на основі діалогу, співробітництва й партнерства;

відбір політичних союзників із суспільних сил, що стоять на позиції підтримки підприємництва, і налагодження з ними спільних дій;

організація цивілізованої лобістської діяльності у парламенті та урядових структурах, підготовка власних пропозицій для внесення корективів у внут-

рішню і зовнішню політику держави, практичну діяльність державних органів, зауважень до законопроектів та інших нормативних актів;

відверта в рамках закону підтримка, в тому числі й фінансова, виборчих кампаній політичних діячів — кандидатів на державні пости та у депутатів парламенту, які підтримують ідеї підприємництва і активно проводять їх у життя, сприяння їм у виконанні їхніх функцій в разі перемоги на виборах;

вищовування нового покоління політичних лідерів, просування в органи влади і державного управління авторитетних представників ділового світу.

Національна Асамблея підприємців України співробітничатиме з міжнародними організаціями бізнесменів, національними підприємницькими об'єднаннями зарубіжних країн.

У міжнародній діяльності вона добавитиметься:

об'єднання зусиль національних організацій ділових людей для створення системи міжнародної підтримки підприємництва, захисту його від свавілля і беззаконня;

використання довіри зарубіжного бізнесу до приватного сектора економіки України для інтегрування її у систему міжнародних господарських зв'язків;

сприяння підприємницькій діяльності ділових людей з України за кордоном і зарубіжних — в Україні.

III

Національна Асамблея підприємців України створюється як організація дії. Вона формуватиме широку мережу своїх галузевих організацій і місцевих відділень, тісно пов'язаних між собою, і на територіальній, здатних проводити в життя її рішення, об'єднуватиме їхні кадрові, фінансові, інформаційні та інші можливості в інтересах зміцнення позицій підприємництва і досягнення програмних цілей.

Національна Асамблея підприємців, попереджаючи про небезпеку, що загрожуватиме підприємництву, звертатиметься до підприємців із закликком винятити солідарність у відстоюванні своїх спільних інтересів. Кожний підприємець, якщо він хоче вижити; має увійти до Національної Асамблеї, зробити своє підприємство, фірму її колективним членом, мобілізувати членів свого колективу на виконання рішень Асамблеї. Її виконавчі органи чи регіональні організації, брати участь у фінансовому забезпеченні діяльності Асамблеї, Фонду економічних та соціальних досліджень (Наукового центру підприємництва), аналітично-інформаційної служби.

Асамблея організовуватиме кампанії на підтримку соціально-економічних перетворень, позицій певних суспільних сил і політичних діячів, суспільно значущих проєктів тощо. Відносна вона піддаватиме критиці й громадському осуду осіб у державних та інших структурах, що чинять опір ринковим перетворенням, займаються харбарством, а також бізнесменів, які своїми нечесними діями дискредитують підприємництво. Відомості про це будуть доводитися до громадськості через засоби масової інформації.

Асамблея формуватиме у суспільстві привабливий імідж ділових людей, висоний соціальний престиж підприємництва. Вона буде добавитися, щоб кожен громадянин розумів особисту відповідальність за рівень свого життя, добавитиметься подолати психологію соціального утриманства і зрівнялівки, викоринення популізму і соціальної демагогії.

Національна Асамблея підприємців України закликає всіх ділових людей згуртуватися, для того щоб протистояти тиску сил, що заважають розвитку підприємництва, для підтримки демократичних перетворень, для створення такої економіки, яка була б орієнтована на людину і найбільш повно відповідала потребам суспільства.

НАПЕРЕДОДНІ ЧЕРГОВОГО ПОЗАЧЕРГОВОГО...

Президент Росії Б. Єльцин змушує своїх противників у спробі закрити законний уряд тоталітарним режимом. У завіс прес-секретаря Президента Росії, зокрема, стверджується, що метою керівництва ВР РФ і з'їзду народних депутатів є не стабілізація ситуації в країні, а спроба добитися відставки всенародно обраного Президента й дати дорогу до влади силам реакції.

У ТОЙ ЖЕ ЧАС

Під час бесіди з журналістами у Вашингтоні перед зустріччю з президентом США Б. Клінтоном міністр закордонних справ Росії А. Козірев наголосив, що народ Росії склав об'єднане слово з приводу боротьби Б. Єльцина і законодавчої влади.

СЕРЕД БІЖЕНЦІВ Є ЖЕРТВИ

15 біженців загинуло в південній частині Таджикистану. Це сталося після того, як група з понад 10 тисяч біженців намагалася повернутися в рідні місця з Душанбе. Ворожо настроєні місцеві жителі не пустили їх у рідні домівки й останні залишилися напризволяще, без продуктів харчування й даху над головою.

Міжнародний Червоний Хрест та відомство у справах біженців ООН направили до Таджикистану спеціальну групу для надання допомоги потерпілим.

ЗАСІДАННЯ РАДИ БЕЗПЕКИ ЗНОВУ ПЕРЕНЕСЕНО

Втретє перенесено засідання Ради Безпеки ООН, на якому заплановано прийняти резолюцію про дозвіл використання сили для припинення польотів авіації над Боснією і Герцеговиною. Однією з проблем, що гальмує прийняття резолюції, є заперечення Росії проти деяких формулювань проекту цього документа.

СТРИЛЯЛИ. ПРЕЗИДЕНТ НЕ ПОСТРАЖДАВ

Спробу замаху на президента Абуїсману Рабани було здійснено в східній частині Кабула. Невідомі терористи відкрили вогонь з автоматичної зброї по президентському кортежу. Двоє охоронників Рабани отримали легкі поранення. Голова держави не постраждав.

НЕ ВСЕ ГАРАЗД У КОРОЛІВСТВІ БЕЛЬГІЙСЬКОМУ

Король Бельгії Бодуен провів конференції з членами уряду щодо подолання кризи, яка може призвести до падіння коаліційного уряду. Після того, як чотирихвилинна коаліція не змогла знайти шляхи скорочення державних витрат, прем'єр-міністр Ж.-Л. Деан вручив королю прохання про відставку.

ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗАКИДАНО ГРАНАТАМИ

У Копенгагені — районі компактного проживання гагаузів, що на півдні Молдови, відбулися сутички місцевого населення з правоохоронними органами. Як повідомив міністр внутрішніх справ Молдови К. Антох, 150–200 місцевих жителів, серед яких було чимало злощасливих, атакували райвідділи поліції в Копенгагені з запалювальним сумішшю. Припинення поліції згоріло. Проводом цього інциденту стало самотужество місцевого жителя, підозрюваного в крадіжці, в камері попереднього затримання. Керівництво невідомої гагаузької республіки не надало підтримки комерційній поліції. Навіть навапи — дороги до міста було заблоковано незаконними збройними формуваннями гагаузької гвардії.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Як і слід було чекати, ВР РФ прийняв рішення про скликання 26 березня в Москві чергового позачергового з'їзду народних депутатів Росії. Дотепники з ложі преси відреагували на це так: скоро в Росії з'їзд стане постійним, якщо його не розженуть.

Біля «білого дому» було менше «охороців» і з числа запевнених прибічників комуністичних ідей та великого союзу народів. Не горіли багаття: чи то по-осінньому холодний безразневий дощ зі снігом розігнав — сказати важко. Про «умовиводи» та політичний рівень людей, що стоять біля «білого дому», чітко свідчить діалог, який відбувся у мене з однією з тамтешніх сучасниць розсуду — вона тримала портрет лютого вождя товариша Сталина:

— Давайте разом ударимо єдиним кулаком! — закричала вона мене. — Давайте вругтєм Росію!

— Я з України.

— Тоді давайте разом ударимо і по вамому, і по нашому — вони ж обидва жидомасони!

Ну що тут скажеш? Таки от «охороці». Що стосується подій у самому парламенті, то вони розвивалися не дуже, ні погано. Як і очікувалося, спікер швидко згорнув дискусію довкола повідомлення секретаря Конституційного суду. Зависло в повітрі й запитання голови Комітету з прав людини ВР РФ Сергія Ковальова про явні порушення цим судом законів і Конституції Росії. Не знайшовши відповіді на запитання: чому ще не розглядається позов 58 депутатів про неконституційність рішень VIII з'їзду, на який підстав суд обговорював ще не обнародовані документи і чому Зорькин з трибуни сесії ВР вже в неділю однозначно заявив про спробу державного перевороту з боку Президента?

Схоже, що вже мало кого цікавлять перебіг сесії російського парламенту та рішення, які він приймає. Чим жорсткіше висловиться з'їзд, тим, швидше за все, недовговічною буде його доля. День 24 березня за полями, які відбувалися за кулісами політичного життя, схоже, став переломним у суттєві двох галузей російської влади, у боротьбі між прихильниками продовження реформ і тими, хто хоче повернути назад колесо історії.

Напередодні Віктор Чорномірдин брав участь у презентації фонду «Новий Другий», створеного координатором депутатських фракцій ВР РФ Володимиром Рівняковим і присвяченого 50-річчю відкриття Другого фронту. В бесідах з ветеранами війни Прем'єр-міністр повторював одне і те ж: «Президент зробив єдиний можливий крок, і його слід підтримати».

Події можуть розгортатися в кінці цього тижня з калейдоскопічною швидкістю. У Р. Хасбулатова нема практично жодних шансів не тільки для того, щоб узагалі захопити владу, а й узагалі, щоб утриматися на ній, а тому він поспішає протягти через з'їзд найкоротшість рішення — про позбавлення влади Єльцина й передачу її Рудькому. Такий варіант дасть можливість Рудькому Імрановичу трохи поторгуватися з Борисом Міколайовичем про свою долю, скориставшись при цьому підтримкою «вше-президента». Але найкумедніше, що такий сценарій — ковчег на руку і Єльцину, який одразу ж оголосить спробу путчу, з усіма наслідками, що з цього випливають. Врахуємо при цьому, що засоби масової інформації надійно контролюються і захищаються Президентом.

ЛІЛІА ГЕОРГІЄВА.
Москва.

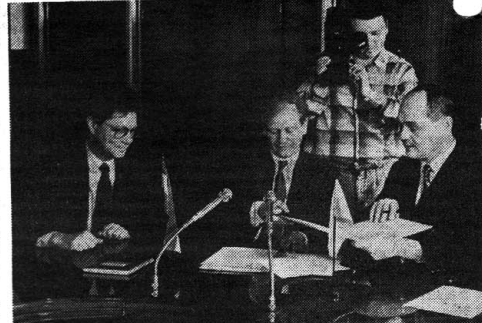
Контакти

І НЕ ТІЛЬКИ НА СЛОВАХ

Українсько-нідерландську програму співробітництва на 1993 рік в галузі технічної допомоги підписав начальник управління технічної допомоги Міністерства економіки Нідерландів Ханс Дріссер та голова Національного центру реалізації міжнародної допомоги України Леонід Кістерський.

Ця угода передбачає здійснення проєктів в галузях енергетики, сільського господарства, екології та підвищення безпеки на вугільних шахтах. Пан Дріссер заявив, що нідерландські фахівці готові брати участь в реконструкції Запорізької ДРЕС. У галузі сільського господарства створення допомоги розпочаті будівництво свинарського комплексу у Київській області і птахозабудови у Ірпінському районі.

Нідерланди ніколи не втрачати тих країн, які не на словах, а на ділі допомагають Україні. Наприклад, тільки у цьому році нідерландський уряд на допомогу нашої держави виділив понад 6 мільйонів доларів.

жові виділив понад 6 мільйонів доларів.
Тарас ПЕТРІВ.

На знімку: під час підписання програми співробітництва.

Реалії

УРЯД НЕ ДОГОДИВ ПРОФСЛІКАМ

Восени минулого року в Афінах відбулася антимакедонська демонстрація, участь в якій узяв, за деякими даними, мільйон греків. Такої акції протесту країна ще не знала. Тоді всі єдині згуртувалися навколо рішення уряду не визнавати колишню югославську республіку Македонія.

Та ось кілька днів тому греки, зокрема, дещо менше, ніж мільйон, провели вже антиурядовий 24-годинний страйк та демонстрацію протесту. Вони були проти політики кабінету Константіноса Мітоакіса — політики економії, скорочення робочих місць в державному секторі. Це перший національний страйк, який в цьому році організувала Спільна конфедерація грецьких робітників — найбільших профспілок в країні, які об'єднують більш як мільйон чоловік.

Того дня гості, скажімо, Афіни, почувалися не дуже зручно. Був паралізований транспорт. Не працювала пошта, закриті школи, в лікарнях залишилися тільки невеличкі персоналів швидкої допомоги. До обіді страйкували службові авіакомпанії

«Олімпікс ейрвейс». На чотирьох годинах до протесту приєднались й дочери. На деякий час припинилося енергопостачання в приміських районах Афін, в яких мешкає чотири мільйони жителів і сконцентрована більша частина промислових підприємств країни.

Чим же уряд Мітоакіса не догодив профспілкам? В січні 1991 року його кабінет запропонував трьохрічну програму оздоровлення економіки шляхом скорочення державних витрат і контролю за бюджетним дефіцитом. В результаті реалізації цієї програми квітень безробітних збільшався вдвічі порівняно з 1990 роком. Водночас в три рази підвищилася ціна на електроенергію, воду, паливо і телефонні послуги. Інфляція значно випереджала ріст зарплати.

Уряд погодився підвищити зарплату в державному секторі лише на чотири відсотки, а профспілки наполягали на 17 відсотках. Бо торік інфляція в Греції була 14,4 відсотка. Між ними, це найбільший показник в країнах Європейських співтовариств.

Якою ж буде реакція уряду на страйк, оскільки важко. Поки що кабінет мовчить. Замовкши й профспілки. Життя в країні нормалізувалося. Знову македонське питання заповнило сторінки газет. Знову націю закликають до згуртування. А міністр закордонних справ Міхаліс Панакостантіну відбув до Нью-Йорка. По дорозі до Америки він відвідає Париж, Лондон та Брюссель, де агітуватиме проти свого північного сусіда — Македонії.

Василь
ВАСИЛІВСЬКИЙ.

Афіни.

Трофеї

ЗВИНУВАТИЛИ В ПОРУШЕННІ

ВПС США понизили у званні до полковника одного із своїх генерал-майорів за те, що той після закінчення війни з Іраном збирався вивезти із Саудівської Аравії як «бойовий трофей» два автомати АК-47.

На знак протесту цей колишній генерал-майор — Дональд Лі Кауфман — подав рапорт про відставку, яку тут же прийняв міністр ВПС.

Поки що Кауфман — найбільш високопоставлений офіцер Збройних Сил США, якого звинуватили у порушенні наказу міністра оборони США, що забороняє американським військовослужбовцям, які брали участь у війні в районі Перської затоки, вивозити з собою на батьківщину такі «бойові трофеї». Сьогодні військові слідчі розслідують справи ще 280 офіцерів і солдатів, звинувачених у таких порушеннях. У колишнього генерала внаслідок цього інциденту зняли з посади Саудівської Аравії — і прогнали його, обвинуваченим у порушенні військових законів. Слідчим вдалося встановити, що в останній момент він встиг назвати своєму підледалому позбутися як двох АК-47, одного гранатомета і гранати до нього.

Агентство АР (США).

3 «Гарячих» точок

Вони не хотіли вбивати

Абхазський лідер В. Ардзінба підтримує Р. Хасбулатова. Там часом двоє російських солдатів заявили, що їх готували для війни на боці абхазів.

Затишшя на фронтах Абхазії після невдалого штурму Сухумі абхазськими збройними формуваннями дало змогу політичним спостерігачам звернути свою увагу і на інші події, що відбуваються в Грузії. Разом з тим тут не минула непоміченою та обставина, що відбулася телефонна розмова між лідером абхазів В. Ардзінбою та віце-президентом Росії О. Руцьким.

Владислав Ардзінба, як стверджується в інформації грузинського телебачення, заповнив у своїй підтримці російських депутатів, що висунулися на боці глави парламенту РФ Руслана Хасбулатова. Руцькому було заявлено, що ці люди можуть розраховувати на підтримку народу Абхазії й абхазького керівництва.

Тим часом двоє солдатів російської армії втекли з військової частини, дислокованої за 15 кілометрів на схід від Тбілісі в селищі Базіані. Вони звернулися по допомогу в Міністерство оборони Грузії, заявивши, що їх готували для відправки в Абхазію воювати проти грузинів. За словами солдатів, їхній завод було неможливо з Москви. Військовослужбовці сказали, що надали вони служивим тут в Оренбурзькій області, однак літак приземлився у Грузії. Разом з ними втекло троє солдатів, але їхні долі ще не відомі. Два військовослужбовці заявили на прес-конференції для грузинських і зарубіжних журналістів: за участь в боях проти грузинів їм виборили винагороду в розмірі 16 тисяч карбованців на місяць.

Заступник начальника грузинської військової розвідки Д. Губібердзе повідомив, що грузинська сторона гарантує безпеку цих хлопців на території своєї республіки, водночас вони вільні у своєму виборі. Однак обидва солдати заявили, що не проститимуть політичного притлуму в Грузії і збираються повернутися в Росію. Вони сказали, що не вважають себе дезертирами і їхній вчинок викликаний небажанням убивати людей. Втікачі підкреслили, що не бояться судового переслідування, оскільки не здійснювали злочинів, і сподіваються на підтримку демократичної громадськості та преси. Разом з тим заступник командуючого групою російських військ, дислокованих у Закавказзі, генерал В. Дюков заявив, що ці військовослужбовці — провокатори і звинувачують грузинську сторону в підбурюванні бандитів. За словами В. Дюкова, російські військовослужбовці не беруть участі в грузинсько-абхазському конфлікті.

Бесік БАРАТЕЛІ.
Tbilisi.

Наука і культура

ЮНЕСКО для України, Україна для ЮНЕСКО

У Києві відбулося установче засідання Комісії України у справах ЮНЕСКО в оновленому складі. У ньому взяли участь керівники ряду міністерств, відомств, установ, ділячі науки і культури, представники громадських організацій.

Голова комісії, перший заступник міністра закордонних справ М. Макаревич і відповідальний секретар комісії, начальник відділу культурних зв'язків МЗС України В. Скофенко інформували присутніх про сучасну обстановку в ЮНЕСКО, основні напрями участі нашої держави в її діяльності та перспективи міжнародного наукового і культурного співробітництва в рамках цієї авторитетної організації.

Зазначалося, зокрема, що нині ЮНЕСКО перебуває у складному фінансовому становищі, викликаному несплатою рядом країн — членів

організації внесків до її регулярного бюджету. На жаль, нині серед них знаходиться і Україна, яка переживає економічні труднощі, пов'язані з розбудовою державності. Таким чином, наше співробітництво з цією авторитетною міжнародною організацією на даному етапі розвивається у несприятливих умовах.

Незважаючи на це, вдалося зібрати належний рівень такого співробітництва, чому сприяли досить міцні позиції України в ЮНЕСКО і авторитет, завоюваний у ній за роки членства в організації.

Але в умовах суверенності та незалежності нашої держави цього вже замало. Ми повинні використовувати міжнародне співробітництво в рамках ЮНЕСКО для забезпечення зовнішньополітичних, народногосподарських інтересів України, для розвитку її культури, інтелектуального і науково-технічного потенціалу та розбудови державності. Адже за роки свого існування ЮНЕСКО накопичила унікальний світовий досвід у всіх сферах її компетенції — освіти, науки, культури, комунікації.

Поставити цей досвід на службу незалежній Україні — в цьому вбачає своє головне завдання національна Комісія у справах ЮНЕСКО.

Як відомо, Україна —

член ЮНЕСКО з 12 травня 1954 року. За цей час вона обиралася до низки керівних органів ЮНЕСКО та деяких її спеціалізованих програм: до Виконавчої Ради (1980—1985 рр.), Міжурядової комітету міжурядової програми з інформації, Міжнародної координаційної ради програми «Людина і біосфера» (МАН) тощо.

Нині Україна є членом Виконавчої ради Міжурядової океанографічної комісії ЮНЕСКО (МОК/ЮНЕСКО), Міжурядової ради Загальної програми з інформації та Комітету по штаб-квартирі.

Після обговорення питань, що розглядалися, були прийняті рішення, які конкретизують подальшу роботу комісії в цьому напрямі.

Фотофакт

СТАЛЕВІ ПРОТЕСТИ

Нещодавно сталеві концерни Німеччини прийняли рішення про скорочення значної кількості робочих місць в сталепрокатній промисловості. Це пояснюється необхідністю модернізації підприємств для підвищення їхньої конкурентоспроможності.

Таке рішення сталевих концернів, природно, викликало хвилю протестів, особливо в містах, де сконцентровано виробництво сталепрокатної промисловості.

НА ЗНИМКУ: під час демонстрації протесту робітники несуть транспарант із словами: «Ми не хочемо опинитися на вулиці».

Фото ДПА.

Власкори повідомляють

Бішкек НІМЕЧЧИНА ДИВИТЬСЯ НА СХІД

Кандидат Німеччини Г. Коль надіслав на ім'я Президента Киргизстану А. Акаєва листа, в якому закликає у підтримці проведення реформ у республіці. Він згадує, що саме уряд Німеччини з самого початку виступав за визнання Киргизстану країною, яка розвивається. А це, у свою чергу, відкриває перспективи для економічної допомоги республіці з боку світового співтовариства.

Політика реформ у Киргизстані вже підкріплена рядом конкретних заходів з боку Німеччини. Черговим кроком на цьому шляху стало утворення фонду для проведення досліджень і фінансування іноземних експертів, які працюють у цій середньоазійській республіці. Нині розмір фонду становить 8 мільйонів німецьких марок.

Пильна увага Німеччини до ходу реформ у Киргизстані пояснюється не тільки її демократичним спрямуванням, а й зацікавленістю долями німців, які проживають тут. Донедавна німецька діаспора республіки налічувала майже 100 тисяч чоловік. Але з сьогоднішнім, незважаючи на велику кількість німецьких сімей до ближнього і далекого зарубіжжя, ця діаспора залишається однією з найчисленніших у Киргизстані. Нині керівництво респуб-

ліки робить багато за це для скорочення міграційних процесів, створення умов для повноцінної реалізації потреб і прав киргизстанців німецької національності. Останнім часом тут було утворено два національно-культурних німецьких центри, а нещодавно відкрився перший спільний німецько-киргизстанський банк.

Евген ДЕНИСЕНКО.

Вільнюс

МІЛЯРДНА ОБОРУДКА «ЗАСВІТИЛАСЯ»

Повною невідомою закінчився черговий заду контрбандистів перевезти з Польщі до Литви велику партію газових засобів самооборони. На пропусковому пункті польсько-німецького кордону в Штеттіні було перевірено автобус з литовськими туристами, які поверталися з Німеччини.

Польські митники «проставили» їхній багаж за допомогою нової рентгенівської апаратури й виявили... 266 газових пістолетів і 2000 балончиків із слезоточивим газом, загальною вартістю мільярд злотих. Жоден з тридцяти туристів не знав, що в власному цій контрабанді. Пістолети і патрони конфісковано, а автобусу дозволили продовжити маршрут.

Надія ДОРОНІНА.

Антиалкоголь

ТРАНСПОРТНИКІВ — НА КОНТРОЛЬ

З метою попередження аварій та катастроф на транспорті США вирішили проконтролювати на регулярній основі перевірку працівників цієї сфери на предмет підвищеного вмісту алкоголю в крові. Перевірки підлягатимуть майже сім мільйонів машиністів поїздів, пілотів цивільної авіації, водіїв автобусів та вантажників.

Відповідно до задуму іні-

ціаторів цієї процедури у призначенні на рік перевіряти кожного працівника системи транспорту. Це має зрозуміти залізничні, автомобільні, авіаційні маршрути Америки безпечнішими. Припустима норма концентрації алкоголю в крові має становити дві соті процента — еквівалент двох кукльов пива чи двох келихів вина для людини нормальної

ваги. За офіційними даними, двоє з кожних трьох повнолітніх американців звинувачують в алкогонній напіві, що минулого року привело до загибелі 20 тисяч чоловік тільки на автошляхах США. Парadoxально, що витрати на проведення антиалкогольних перевірок становитимуть за 10 років від 1,5 до 3 мільярдів доларів.

ІТАР—ТАРС.

А як у них!

КАЗНА У ПРОГРАШІ, А ЛЮДИ — НАВПАКИ

Канадці дедалі менше п'ють, ще раз підтверджуючи справедливий поширеної у світі думки про себе як про націю розумну і здорову. Статистика не боре повідомлює, що в минулому році обсяг продажу лічних напоїв, вина і пива зменшився на 3,2 процента, хоча кількість населення країни продовжувала збільшуватися.

Соціологи й виноторговці вносять ряд причин для пояснення цього рідкісного в сучасному світі явища. Дедалі більше канадців, схильних до здорового способу життя, котрий, безумовно, виключає алкоголь. Мабуть, впливає і напелегива загальнонаціональна кампанія з метою переконати населення в тому, що пити — це водіння автомобіля неспроможні. Своєю роль, можливо, відіграв і спад виробництва, який призвів до скорочення бюджету багатьох родин.

Уперше за останні три десятиліття знизилася ід продажів пива в Канаді, від продажу спиртного — зовсім не знепитується. Минулого року він купив 6,7 літра таких міцних напоїв, як віскі та горілка (на пляшку менше; ніж за рік до цього), 11,1 літра вина (також на пляшку менше), 97,6 літра пива (на всім пляшок менше, ніж за попередній рік). Крім того, значно люди вживають, що близько 13 відсотків алкогольного ринку припадає на напої, вироблені незаконно або ввезені в країну контрабандним шляхом. Офіційна статистика ці дані не враховує.

Хоча загальна тенденція, безсумнівно, сприятлива, безліч канадців — зовсім не знепитується. Минулого року він купив 6,7 літра таких міцних напоїв, як віскі та горілка (на пляшку менше; ніж за рік до цього), 11,1 літра вина (також на пляшку менше), 97,6 літра пива (на всім пляшок менше, ніж за попередній рік). Крім того, значно люди вживають, що близько 13 відсотків алкогольного ринку припадає на напої, вироблені незаконно або ввезені в країну контрабандним шляхом. Офіційна статистика ці дані не враховує.

Валентин ВАСИЛЕЦЬ.
Оттава.

КНЯГИНЯ ВИЙДЕ ІЗ ЗОЛОТИХ ВОРІТ

Цього разу її образ розкриє популярна українська співачка. І, звичайно, нею буде заслужена артистка України, солістка Української держтелерадіокомпанії Алла Кудлай.

Скажу відразу: мені образ сценічного оформлення сподобався. Передусім символічним наповненням. А й стражді: муляж Золотих воріт на сцені палацу культури «Україна». Тих Золотих воріт, які були свідками і нашій славі, і нашої ганьби. Тих, через які гетьман Богдан Хмельницький в'їжджав на білому коні у Київ, визволе-

ний від польських поневолювачів, несучи нашому народові волю і надію. Прикро, що тією волею ми не зуміли, як належить, скористатися. А ось надія завжди жила. І, мабуть, найперше — в українській пісні.

Алла Кудлай наприкінці цього місяця, а точніше — 27 і 28 березня, вийде на сцену «України» також із Золотих воріт.

Із золотих воріт своєї містецької зрілості і таланту, із золотих воріт пісенної щирості й глядацького пошанівку, які ніколи не обминали цю популярну співачку. А її творчий вечір за участю багатьох інших популярних українських артистів так і називається «То є все тайна».

— То яку тасмніцію, пані Алло, ви хочете насамперед розповісти слухачам?

— О-о, думайте, що я відрізу та кажу. А що ж тоді залишитися з тієї тасмніції для глядачів. Ні, давніше тільки почекамо день-другий, і все почуєте на моїх концертах.

А тепер, не все. Бо який містечко, а тим паче — жіночка відкриє вам свою тайну. Такого не буває. Бо йнакше жіночка перестав бути загадкою. Та й взагалі у кожній з нас є свої тасмніції, свої загадки, які дають нам змогу постійно привертати до себе увагу, залишатися жіночкою.

— Ви брали участь у десятках, сотнях концертів, у тому числі — і на сцені палацу культури «Україна». Але соліст, якщо не помиляюся, перший. Чому так довго — понад десять років — ви йшли до нього? Що завжди вам раніше це робити?

— Можна, очевидно, було і швидше це зробити. Але раніше, мабуть, не було довіри тих добрих людей, які допомагають сьогодні мені. І передусім з фірми Свістент ЛТД, Київконцерту й, звичайно, Української телерадіокомпанії, де я протягом тривалого часу працюю.

Та й, одверто кажучи, на мені ще й досі залишалися оці легкі відчуття страху чи тривоги — остерігання, винесеного з минулих років. Я, знаєте, ніколи не плазувала, не прикидалася перед тими, від кого щось залежало (і залежить), але й не «випітворювалася». Я завжди протупала залишатися собою, як вчили мене мої батьки в селі під Ніжином, тому і не мала свого авторського концерту. Можливо, тому й досі живу зі своєю сім'єю в однокімнатній квартирі.

І на мені оці «ковпак» відсторонення від перших ролей у нашому пісенному мистецтві і дотепер. Тому я хочу вийти на сцену «України», скинути його і сказати «а!» — дивіться! Ось, я така, якої ви не знаєте. І виспівати-вистраждати оці найкраще, що живе в моїй душі.

Можливо, це не погодиться зі мною, але періодом те, що ми сьогодні чуюмо зі сцени, з екранів телебачення, межує, даруйте, з дебілізмом. Як то кажуть, ні для розуму, ні для серця. То чуже, то не наше, бо українська пісня — то привабливі образи, то мелодія. І погано до краси, до гармонії закладений у наших генах. А нам почасті так ісеїсмічно пропонують, що хочеться вуса затуляти.

— Чи не тривожить вас певна стильова односторонність української поп-музики, навіть тематична зуженість («стріччи-смерічки»), якої ми ніяк не можемо позбутися? Вам не ускладнює це формування концертних програм?

— Я б не стверджувала, що стан з нашою поп-музикою такий уже невтішний. Думаю, переїде від нічного: те, що звучить у радіопрограмі, що приходить до нас з телевізійних екранів, багато залежить від редакторського смаку, від людей, які готують ці передачі і благословляють їх в ефір.

А щодо мого репертуару — то я завжди маю вибір. Та й, зрештою, коли мені та чи та пісня чомусь не підходить, звертаюся до народних

мелодій. З них, до речі, я і починала свій творчий шлях на професійній сцені. У мене є десятки, сотні записів автентичного фольклору з усієї України. І, сподіваюся, я до них ще повернусь — підготую цілу концертну програму. Не величезне мистецьке багатство, і гріх великий — ним не скористатися. Не поділитися з людьми, які приходять на мої виступи.

— А хто з композиторів вам найбільший? За своїм стилем чи навіть — за своїм духом.

— Очевидно, Олег Слобоженко. Неординарний, самобутній особистість. «Роксолана», «Не поверну човен» написані Олегом саме для мене.

— Пані Алло, різні пісні звучали у вашому виконанні. Одні доско- годні живуть-бродять у наших душах, інші — трохи призабулися. Але я не чув, щоб ви зверталися до кон'юнктури текстів. Як вам вдавалося раніше цього уникати?

— Я просто не виносила на сцену того, чого сама не сприймала — от і все.

— Але оті «датні» концерти, для делегатів партійних з'їздів та активів, де передусім «славилі партію, велику партію» і дякували «великому російському народові».

— Бакс, вилучувалися. Співала про річку землю, про матір, про кохання... А коли й це викликало підозру в міністерських функціонерів, виходила на сцену з народною пісню. Я не могла кривити душу. Я співала те, що мені лягло на душу.

— Що найбільше вплинуло на обрання вашого пісенного шляху?

— Мабуть, отой чарівний край під Ніжином, де я виростала, талановиті і добрі люди, що мене змалку оточували.

Скільки себе пам'ятаю — завжди співала. Коли я ще навіть у школу не ходила, батьки брали мене на сільське весілля, ставили на осліпчик, щоб усі гості бачили «маленьку артистку». І я починала: «Ой край греблі шумить верба...». Бувало, що «прікаліли» (люди-то різні бувають), і тоді чинилося щось страшне. Батько відштовпував мене — і я, вимучена людською задорістю, засинала. А вранці пробуджувалася, ніби не зі мною це було.

— Цими днями почув нову пісню у виконанні Віки. «Тиждень працюю на каву, два тижні працюю на пиво», — співає вона. Сьогодні задіагуз чуюмо: скрутно доводиться мити. А як живеється Аллі Кудлай?

— Справді, творчі люди опинилися у великій скруті, якщо не сказати — у злиднях. Знаю багатьох музикантів, які залишилися без роботи. І не продають своїх інструментів тільки тому, що в їхніх душах ще жевріє якась надія. А вона, як відомо, вмирає останньою.

А як живі? Нормально. Буває й гірше.

— Пані Алло, більшість пісень, співаних вами, то пісні про кохання, про вірність, про чисті почуття. «Несу свою любов, як кару Богу», — сповідається їй перед глядачем. І справді, дуже тяжко прожити

людин, яка не освячена чистим вогнем любові. А що для вас значить кохання у житті?

— Для мене любов, як сонце, як вода, як батьківська хата. Без неї я не могла б не тільки співати, але й, мабуть, жити. До мене доля була милостивою — я ступала у неопортуні ріку вічної, незнищенної Любові. І, як на мене, хто її не переживав, хто на неї не перестраждав — то нещасна, обділена долею людина.

— Але, як говорили древні, все тече, все змінюється. Отож і любов може стати не тільки цілющим бальзамом, але й сіллю на рану.

— А чого ж — може! Як у тій пісні співається: «Не сльмя мене соль на рану...». Але зболена коханням душа — це відкрита душа, це шкура душа. Отож не бійтеся любові, не поминайте її стороною!

— На афішах, що сповіщають про ваші концерти у палаці культури «Україна» зазначено: «Алла Кудлай у колі друзів». І далі перелік відомих артистів: Василь Зінкевич, тріо Маренців, Микола Моговий і Надія Шестак, Микола Невідничий й Олександр Івченко... Вам вдалося зібрати усіх, з ким ви хочете вийти на сцену березневого вечора?

— Принаймні, мені ніхто не відмовив. З радістю сприйняли запрошення взяти участь у концерті і Тасія Повалів, Павло Зібров, дует «Крокоди». А ведучими вийдуть на сцену Світлана і Віктор Білоножки.

Отже, поспішайте до Золотих воріт, на образі-символі яких тримається декоративне оформлення концерту. На зустріч з книжковою сучасною українською піснею Аллою Кудлай.

3 артисткою розмовляв
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Реклама

ТОЛЬКО ДЛЯ УКРАИНЫ КОМПЬЮТЕРЫ NTT 386sx-16 и NTT 386sx-25 ПО ЦЕНАМ АТ 286-16 И АТ 286-20

<p>NTT 386sx-16 ПАМ'ЯТЬ 1М ВИНЧЕСТЕР 40М ДИСКОВОДА 1,2М МОНИТОР SVGA 0.39 КОРПУС mini TOWER цена: 695\$ — 760\$</p>	<p>NTT 386sx-25 ПАМ'ЯТЬ 1М ВИНЧЕСТЕР 40М ДИСКОВОДА 1,2М МОНИТОР SVGA 0.39 КОРПУС mini TOWER цена: 710\$ — 775\$</p>
<p>Наша цена декабря 1992 г. NTT 286-16 цена: 695\$ — 760\$</p>	<p>Наша цена января 1993 г. NTT 286-20 цена: 710\$ — 775\$</p>

ПОДУМАЙТЕ О БУДУЩЕМ
НЕ ОТСТАНЫТЕ ОТ ЕВРОПЫ
ВМЕСТЕ С НАМИ В ЗАВТРАШНИЙ ДЕНЬ

252080, Киев,
ул. Вавилова, 15
(конечная остановка
троллейбусов № 16, 22)

440-65-04 — служба информации
440-31-77 — отдела сбыта
440-46-66 — сервисный центр

СБ «Газетная реклама» (044) 221-52-54

ДЕРЖАВНЕ КОМУНАЛЬНЕ ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО ФІРМА «РУНА» ПРОПОНУЄ:

продовольчі товари в широкому асортименті;
предмети матеріально-технічного забезпечення;
впровадження у виробництво нових технологій на
продукцію громадського харчування;
лабораторні дослідження якості продукції, сировини,
наявності радіонуклідів;
забезпечення технологічною документацією (стан-
дарту та технологічні карти) на продукцію, що виготов-
ляється;

розробки технологічних карт на страви, кулінарні та
кондитерські вироби;
консультаційну та практичну допомогу в організації
шкільного, дієтичного харчування;
в обслуговуванні офіційних заходів та свят;
з питань ціноутворення та зарплатної плати;
в обстеженні підприємств громадського харчування
різноманітними формами власності на предмет встанов-
лення національних категорій.

Фірма зацікавлена в придбанні різних видів продо-
вольчих товарів, промислових товарів господарсько-
побутового призначення, тканин, меблів, обладнання та
іншого.

Дирекція фірми знаходиться у Києві, вул. Щорса, 44.
Тел. 295-42-19, факс 295-68-34.

Освіта

КАНЗАС ВІДКРИВАЄ УКРАЇНУ,

або ЧИ ГОРДИТИМУТЬСЯ АМЕРИКАНСЬКІ ДИПЛОМАТИ, ЩО ВЧИЛИСЯ ЗА ЛЬВІВСЬКОЮ ПРОГРАМОЮ?

Те, що відбувалося під час візиту декана факультету міжнародних відносин Львівського університету Маркіяна Мальського до найбільшого в Середній Америці Канзаського університету, не зовсім лягає у звичні рамки. Ознайомившись із львівською концепцією підготовки міжнародників, професор Р. Маккол, провідний американський спеціаліст в галузі міжнародних відносин і геополітики, заявив, що ця концепція є унікальною, заслуговує «ітримки і розвитку як модель для інших університетів, можливо, й інших країн». Водночас, американці просили щорічно надсилати трьох викладачів: української мови і культури, української історії, української економіки і географії. Просили допомогти організувати у Львові вже цього літа 6-тижневу школу для студентів українських студій Канзаського університету. Пропонували прислати до них студентів-американців: економістів, географів, філологів тощо. Висловлювали готовність відра-

жати до Львова своїх професорів.

Але Маркіяна Мальського така зустріч здивувала не дуже. Річ навіть не в тому, що у Канзаському університеті, де на всю околицю — один українець, другий рік функціонують українські студії, на які щорічно держава виділяє 250 тисяч доларів. І не тільки в тому, що американська наука потребує приливу свіжої, в тому числі й української, «крові». Американці шукають контактів з цілим світом. Такі контакти — фундамент американської експансії. Тепер, після підняття «залізної завіси», ця експансія відбудеться в Україні — одній з найбільших європейських держав. Для її вивчення виділяються кошти, готуються спеціалісти.

Задля розвитку у нас американісти ділові й багаті якні йдуть на те, щоб приймати у себе наших студентів і викладачів.

Без сумніву, подібний інтерес американців виявляють і до інших країн. Але якщо він є, то

чому б на ньому не зіграли? Чому б не організувати своєрідну українську експансію на Захід? Якщо американцям це подобається, а для певного регіону, через систему країнознавчих центрів, то чому б не допомогти їм запровадити її в себе? Якщо вони цінують, то чому б не запровадити її в себе? Якщо вони цінують, то чому б не запровадити її в себе? Якщо вони цінують, то чому б не запровадити її в себе?

Не тільки Америка — цілий світ відкриває мало кому раніше відому Україну. І з подивом бачить тут багато чого гігантського. Не треба нікого переконувати, що такий інтерес вигідний в першу чергу нам. Треба тільки не дати погаснути цьому інтересу, хоч, як не важко, підтримати його економічно. І тоді американські дипломати гордитимуться, що вони вчилися за львівською програмою, в українських професорів.

«ІНТЕЛЕКТ».

«ЛЕСІТЬ МЕНЕ, ЛЕЛІЧЕНЬКИ, ПАМ'ЯТЬ

МЕРТВОГО ДОДОМУ

Представники української діаспори США звернулися до уряду України з проханням виконати заповіт «світлого відомого майстра української народної хореографії, фольклориста та композитора Василя Авраменка і переповнити його прах на батьківщині у селі Стеблеві Корсун-Шевченківського району. Василь Авраменко помер 1980 року в Нью-Йорку.

Творча спадщина Василя Авраменка знала і високу обізнану у західному світі, а на його рідній землі була викреслена з духовної скарбниці народу. Сьогодні вона стає вогнищем великим відкриттям для мільйонів співвітчизників. Численні

праці з хореографії, концертні програми в Торонто, Чикаго, Нью-Йорку, «Метрополітен-опера», Білому домі позначені вражаючою силою утвердження українського національного духу. Екранізація «Ватили Полтавці», «Запорожці за Дунаєм», повнометражний фільм «Тріумф українського танцю», в якому задіяно понад 600 танцюристів — унікальне надбання В. Авраменка, що потребує всебічного вивчення та дослідження.

Піклування про організацію захоронення та вшанування пам'яті видатного українського митця знав на себе Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії імені Мак-

сима Рильського, Академія наук України, особисто віце-прем'єр-міністр Микола Жулинський. Українська діаспора США поклала на себе вжити, пов'язані зі створенням меморіального музею і пам'ятника В. Авраменку у Стеблеві. Над його вітальним прапирем тернопільський скульптор Іван Сосяк. Переповнення і відкриття пам'ятника передбачається здійснити на початку травня нинішнього року.

Лідія ТИТАРЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».

Черкаська область.

Фотоінформація

І ВІДРОДИТЬСЯ СОБОР

У Запоріжжі почалося будівництво кафедрального Свято-Покровського собору. На Стрітення Господні у його підвалині було закладено плиту з мощами києво-печерських святих угодників Божих. Після урочистої служби єпископ Запорізького та Мелітопольського Василь кожний присутній поклад до фундаменту храму камінь зі стін по-барбарськи зруйнованого колись на цьому місці одинокого собору.

Фото В. ДВОРНОГО.

Військо: думка оглядача

ЗНОВУ БУЙНО КВІТНЕ «ДІДІВЩИНА»

Про острів Руський останніми днями дізналися всі. Смерть від холоду і голоду чотирьох матросів-новобранців, яких завезли туди на загінбелі в «учебку» Тихоокеанського флоту, знову привкувала увагу до теми «армійсько-флотських «порядків». Армія, куди насильно загнані юні, незважаючи на демократизації, перебудови, суверенітети, залишається страшиливою зоною. І, як не прикро це констатувати, острів на кшталт Руського доволі й в Україні. Обраними для створення національного військо шлях трансформції трьох округів у власні Збройні Сили, незалежна Україна намагається зробити своїм оборонним страшилом монстра — радянську армію. Перші кроки цієї намагання сьогодні дають всі підстави стверджувати, що обраний шлях виявився хибним, бо, мабуть, маємо якраз той випадок, коли «вирішального лише могла виправити». Сьогодні, що зі заміною в в'язнях вояках військових частин червоних зірок на золоті тирзуби змінити й порядки у цих частинах, були свято навісисто. Не змінивши підвалин, тоді сподівалися, що будівля стане кращою від перефарбування фасаду. Те, що нині відбувається в українській армії, нічим не відрізняється від колишнього «абстрактного» в армії радянській. Візьмемо лише одну печку проблему нашого військо — «дідівщину». Колись автор цих рядків і не лише він один,

стверджував, що вона зі створенням національних армій це саме собою. Нині, коли від дня початку розбудови Збройних Сил України минуло досить часу, доводиться констатувати, що так сталося, як недалося. Немає вже в нашому війську ні «коротких кавказців», ні підступних узбеків чи казахів, а в армії й далі буйно квітне «дідівщина».

Ангела Козаченко, голова комісії з питань загиблих військовиків Комітету солдатських матерів, передає до редакції стоси солдатських листів. Вони — найкрасномовніше підтвердження невеселих моїх висновків.

Рядовий Р. (служить в Лубнах Полтавської області):

— Чим так жити — краще повіситися. Знущання припиняються лише тоді, коли нарешті дадуть застріли. А зранку — знову як страшний сон. «Дембеля» забороняють навіть умиватися, а відразу ж жешуть на плач з вінками: страшно голодуємо — їсти «дівні» дозволяють тільки недоцки після себе. І це не можна було б стерпіти. Але жакливо б'ють. Кожного дня, на кожному кроці. Змучує, наприклад, «діві», щоб я робив йому масаж на спині і коли йому стає неприємно, встає і починає бити ботфортами до крові по голові, в живіт, в обличчя...

Рядовий С. (служить в Гончарівську Чернігівської області):

— Мені війна вже, мабуть, усі внутрішні. Коли б'ють, то не відчувало болю. Але останнім часом почали це й тиснути. Жити не хочеться, скорше б смерті...

Рядовий П. (служить в Запоріжжі):

— Таких як я тут називають «шлангами». Вони повинні прибирати туалет, прати «дівам» чебе, піднімати підкокріп, чистити чоботи, ходити замість «дівів» у наряд на кухню, стояти замість них на посту в караул... Офіцери про все не знають, але їм це вигідно — таким чином підтримується порядок...

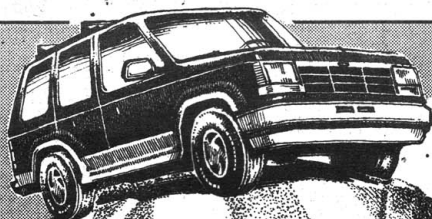
Отакі листи. Буваючи у військах, зустрічаючись з солдатами, перекопуєш, як мало залишився дух у казармі, наскільки виявився живучим

тут дракон ненависті й насилля. Намагання соціально-політичної служби (СПС) хоч щось змінити напштовхуються на палений спротив, «вчорашніх». Начальник СПС генерал В. Мулява розповідав, що зусилля служби впровадити у військо нові засади взаємовідносин військовиків поки що не дають результатів через інерцію старих порядків у казармі. Подолати її можна лише радикальними заходами реформування військо. Навантаження, скасування строкової служби — цього анахронізму тоталітарного СРСР. Сьогодні Збройні Сили України потребують різкого скорочення — народ не в змозі (та й не має потреби) утримувати гігантське військо. Таке скорочення можна було б провести за рахунок відмови від строкової служби й створення професійної армії. Це єдине, що може викорчувати «дідівщину» й швидкозвучити військо. Досвід армії США показує, що професійна армія боєздатніша, мобільніша й дешевша.

Найважче в реформуванні військо нічого в ньому не змінити. Воно так і залишатиметься архаїкою АРМІАГ. Трагедія на острові Руському це раз підтвердила.

Валентин ЛАБУНСЬКИЙ,
військовий оглядач
«Голосу України».

ПЕРЕМОГА — НА БУДЬ-ЯКОМУ ПОЛІ!

**Нові автомобілі: FIESTA * ESCORT * ORION *
SCORPIO * EXPLORER * TRANSIT,**

**запасні частини до них
та сервісна станція,
що працює 72 години
на тиждень,
чекають на Вас у Києві.**

Нові авто, які ми пропонуємо, вироблені в Європі. Всі вони мають невибагливі щодо пального двигуни та підвищену ходову частину. Ми не обмежуємо їх гарантію кількістю кілометрів. Вона дійсна на протязі 1 року.

**Українсько-Американське СП «Віннер Форд Київ»
офіційний імпортер компанії «ФОРД» в Україні**

EU CONSULTING
UKRAINE

Тел. (044) 220-00-00, (044) 271-79-50; Факс: (044) 220-01-81

**ФУНДАМЕНТ ВАШЕГО
БУДУЩЕГО**

ГРАДОБАНК

ДК «Україна»

9-11 апреля

**6-й международный конкурс флористов
и коммерческая выставка**

**«ЛЮБОВЬ. ЖЕНЩИНА.
РЕБЕНОК.»**

РоксоЛАНА

416-52-81, 416-32-11

EU CONSULTING
UKRAINE Тел. 264-22-02

**КЛАССИЧЕСКИЙ
СТИЛЬ
И ВКУС
VIVAT,
ФРАНЦИЯ!**

Автомобили РЕНО:

**RENAULT
CLIO**

**RENAULT 19
RENAULT 21
RENAULT 25**

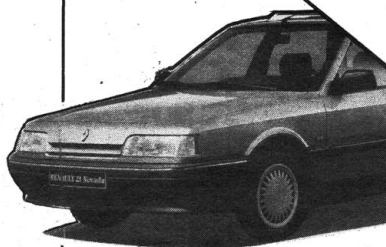
микроавтобус

**RENAULT
TRAFIC**

APV

**RENAULT
ESPACE**

*Ожидают своих владельцев
Адрес: г. Киев, ул.
Перспективная, 4*

Тел. (044) 296-09-45

П'ЯТНИЦЯ
2 квітня

1. ПРОПРАМА 91

8.00	Худ. телефільм «Америка-Україна: трагедія. 3 і 4 серії».
10.35	Шкільний екран. 10 кл. «Вісник».
11.05	Худ. телефільм «Легендарний струн у напілпроминах». Телефестивалі представляє.
12.10	Худ. телефільм «Вісник про братів неазовських».
12.00	УТН.
12.10	Худ. телефільм студія «Гарт».
13.10	«Пісні човен...». Українські народні пісні.
16.00	Прем'єра мультфільму «Сокмаре» (Фран).
16.20	Синтез. Науково-інформаційний.
16.40	В.А. Моцарт. Симфонія № 40.
17.10	Слово О. Гончара. «Чорноморець» у футболі. «Чорноморець» — «Динамо». 2 тайм.
18.00	Чемпіонат України з футболу. «Чорноморець» — «Динамо». 2 тайм.
18.45	Сад, город.
19.00	УТН.
19.10	Худ. телефільм «Вісник».
19.55	Реклама.
19.55	М. Гоголь. «Вісник». Вистава Київського молодіжного театру.
20.45	На добраніч, діти!
21.00	Спортивний екран.
21.30	Спортивний екран.
21.30	Продовження вистави «Вісник» Київського молодіжного театру.
22.25	Арт-майдан. Галицький

19.50 Реклама.
19.55 М. Гоголь «Віщ». Вистава

20.45	На добраніч, діти!
21.00	Уті.
21.30	Спортив'єр.
21.35	Продовження вистави Уті. Казкового молоді- шого театру.
22.25	Арт-майдан. Галицький національний оркестр: «Дик- тор» (Ліпка), Світлана Ві- ленюк; «Вільнос-92».
0.05	Уті.
0.15	Знову разом...
І КАНАЛ «ОСТАННІЙ».	
5.00	Новина.
5.20	Раїсоло Гімнастина.
5.30	«Ранок».
5.45	Фірма гарантує.
6.00	Новина.
7.20	Задзеркалля. Худ. теле- філім «Чарівне яблуко».
9.40	«Ранок чарівний». Кон- церт.
10.00	Клуб мандрівників (з «Задзеркаллям»).
10.50	Прес-експрес.
11.00	Новини (з сурдоперекла- дом).
11.20	Америка з М. Тарутюто.
11.50	А. Лур'є. «Маленька каста- па».
12.10	«Вісник». Фільм-виста- ва Театру ім. В. Маликовсь- кого. Авторів Е. Брагіньскі і Е. Бланко.
14.00	Новини (з сурдоперекла- дом).
14.25	Визник.
14.50	Вісник-клас.
15.05	Взлотно.
15.10	Вісник док. телефільм «Атарська лука».
15.30	Задзеркалля. Худ. теле- філім «Чарівне яблуко».
16.50	Справа.
17.00	Новина.
17.25	Погода.
17.30	Людина і закон.
18.00	Америка з М. Тарутюто.
18.30	Поле чудес.
18.40	Вестія країни.
19.55	Реклама.
20.00	Новина.
20.05	Вісник тижня.
20.55	Прем'єра худ. телефільму «Як брати» (з серіалу «Вісник» (Франція)).
«ВІД»	представляє:
22.25	Політоб'юро.
23.00	Новини.
23.20	Музоб'єс.

20.00 Новини.

20.55 Прем'єра худ. телефільму
21.00 Прем'єра мультфільму
«Наварро» (Франція).
«ВІД» представлює:
22.05 Голлівуд.
23.00 Новини.
0.20 Музобоз.
0.30 Автошоп.
0.10 Мандатний обозов.
1.15 Прес-експрес.

**II ПРОГРАМА УТ,
КАНАЛ «РОСІЯ»**

7.00 Вісті.
7.20 Реґламта.
7.25 Саш ділових людей.
7.55 Віла ворона.
8.40 Коспаш, Гейдебусерсвіс.
8.55 «Міль констерт (англ.)»
Фільм-концерт.
9.35 «Віла констерт (англ.)»
«небо одно на всько».
10.20 Джентльмен-шоу. «Мас-
ки» в гостях у джентль-
мєнів.
11.10 «В яблучко». Худ. фільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реґламта.
13.25 Інцият.
13.55 Цім друєві.
14.25 Королї сміху.
15.00 Телебріка.
15.30 Там-там-новини.
15.45 Студія «Росія».
16.15 ТрансРосЕкспр. Дверкало
«одного дня».
16.45 Велике кошо.
17.00 «Зіспіанїя на планету
Земля». Худ. фільм. 4 се-
рїї.
17.50 Віля порогу нагари.
18.55 Мультифільм (США).

19.55 К-2 представляє: «Оскар».

21.40 Студія «Укртелфільм»
представляє: В. Шевчук.
«Птахи з Невидимого ос-
трова». Поетична притча

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.45 Мультфільми.

14.00 Худ. фільм «Зрозуміє ли-
ше самотній». Комедія.

19.00 Мультфільми.

19.15 Худ. фільм «Хрещений
батько». Гангстерська
драма.

22.05 Інформаційна програма
«Рудетна».

22.20 «Соніс».

